

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

6621 *Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, pel qual s'aproven mesures en matèria d'energia i en altres àmbits per a la reactivació econòmica.*

I

Arran de la declaració per l'Organització Mundial de la Salut de la pandèmia internacional provocada per la COVID-19, el passat 11 de març, nombrosos països, entre els quals Espanya, han hagut de reaccionar de manera urgent davant la ràpida propagació de la pandèmia esmentada, i han impulsat diverses mesures per esmorteir-ne l'impacte econòmic en tots els sectors productius del país, així com en l'àmbit social, especialment en la protecció de l'ocupació, el manteniment de les rendes a la unitat familiar i l'atenció dels ciutadans en situació més vulnerable.

Al seu torn, el Reial decret 463/2020, de 14 de març, va declarar l'estat d'alarma per gestionar la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, que inclou, entre altres qüestions, limitacions importants a la llibertat de circulació, amb els efectes inherents que comporta en els treballadors, tant autònoms com per compte d'altri, el sector empresarial i els ciutadans.

En aquestes circumstàncies excepcionals, la política energètica ha d'estar orientada, tenint en compte el seu objecte i àmbit d'aplicació en la transició energètica actual, a impulsar una sèrie de mesures que afavoreixin la recuperació econòmica, la mobilització de recursos financers tant nacionals com de la Unió Europea, la creació d'ocupació sostenible, i la col·laboració necessària entre les polítiques pressupostàries, monetàries, financeres i estructurals.

En el context de l'emergència sanitària i el seu determinant impacte econòmic, hem d'analitzar la situació climàtica actual, que pretén impulsar el procés de transició del sistema energètic espanyol cap a un de climàticament neutre, descarbonitzat, amb un impacte social que sigui just i beneficiï els ciutadans més vulnerables. En aquest sentit, s'ha presentat recentment a la Conferència de les Nacions Unides sobre Canvi Climàtic de 2019 (Cimera del Clima COP 25) el Pacte Verd Europeu «Green Deal», que es configura com el full de ruta climàtic a la Unió Europea per als propers anys, i ha de comprendre tots els sectors de l'economia, especialment els del transport, l'energia, l'agricultura, els edificis i les indústries, com les de la siderúrgia, el ciment, les TIC, els tèxtils i els productes químics.

Els efectes de la COVID-19 sobre l'economia i sobre el sistema energètic, lluny de suposar una amenaça per a la necessària descarbonització de les economies, representen una oportunitat per accelerar la transició energètica esmentada, de manera que les inversions en renovables, eficiència energètica i nous processos productius, amb l'activitat econòmica i l'ocupació que aquestes porten associades, actuïn com a palanca verda per a la recuperació de l'economia espanyola.

La necessitat d'impulsar l'agenda de descarbonització i sostenibilitat com a resposta a la crisi és compartida en l'àmbit europeu i, en aquest context, Espanya està en condicions de liderar aquest procés, aprofitant els avantatges competitiu del nostre país en àmbits com la cadena de valor industrial de les energies renovables, l'eficiència energètica o la digitalització.

Al seu torn, a causa del paper fonamental de l'electricitat en el procés de descarbonització de l'economia, és una condició indispensable garantir l'equilibri i la liquiditat del sistema elèctric, que s'han vist amenaçats en els últims temps per factors conjunturals, com la caiguda brusca de la demanda i els preus com a conseqüència de la crisi de la COVID-19.

Per això és necessari adoptar amb caràcter urgent les mesures reguladores que permetin superar les barreres advertides en el procés de transició energètica i dotar d'un marc atractiu i cert per a les inversions, impulsant el procés de reactivació econòmica i la seva electrificació i la implantació massiva d'energies renovables, alhora que es respecta el principi de sostenibilitat del sistema elèctric.

Les mesures que conté aquesta norma es configuren amb la finalitat de garantir una transició energètica neta, justa, fiable i econòmicament competitiva, especialment important en l'escenari que es planteja una vegada superat l'estat d'alarma. Per tant, és ineludible emprendre amb caràcter immediat diverses mesures que s'exposen a continuació, i per a una explicació sistemàtica adequada, les matèries que regula aquest Reial decret llei es divideixen en quatre grans blocs, que comprenen els títols I a III, juntament amb les disposicions de la part final, que completen aquest marc.

D'altra banda, el títol IV comprèn una sèrie de mesures per a la reactivació de l'activitat econòmica i l'ocupació en diferents àmbits.

II

Aquest Reial decret llei consta d'un preàmbul i una part dispositiva estructurada en quatre títols que comprenen dotze articles, sis disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, nou disposicions finals i un annex.

El primer bloc es refereix a diverses mesures per al desenvolupament ordenat i l'impuls de les energies renovables, que inclouen la regulació de l'accés i la connexió, per ordenar una quantitat molt elevada de sol·licituds d'accés a la xarxa elèctrica per instal·lacions d'energies renovables, que estan absorbint la capacitat d'evacuació de la xarxa, amb els riscos inherents a aquesta situació. En concret, s'ha convertit en el recurs escàs que limita i condiciona el desplegament de la nova generació renovable.

D'aquesta manera, l'article 1 regula les condicions per mantenir l'accés i la connexió a les xarxes de transport i distribució d'electricitat, atenent la viabilitat tècnica i la solidesa dels projectes, en funció del compliment de les successives fites administratives que són necessàries per a l'autorització i l'execució d'aquests projectes.

A aquests efectes, els terminis màxims que s'estableixen per complir les diferents fites tenen en compte, d'una banda, l'antiguitat del permís i, de l'altra, la naturalesa del tràmit administratiu de què es tracti. Així, es distingeixen quatre cohorts de permisos d'accés: els concedits abans de l'entrada en vigor de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, els concedits des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei fins al 31 de desembre de 2017, els concedits des de l'1 de gener de 2018 fins a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i, finalment, els que es concedeixin després de l'entrada en vigor d'aquesta norma.

Per al primer bloc de permisos s'ha optat per no establir cap fita administrativa ja que la disposició transitòria vuitena de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, ja en regula la caducitat.

Per al segon conjunt, que constitueixen els permisos de més antiguitat mancats actualment d'una regulació expressa i clara sobre la seva caducitat, s'estableixen unes fites amb un primer termini més exigent, que ha de permetre alliberar gairebé immediatament la capacitat que no estigui vinculada a un projecte mínimament madur, però no impedeix continuar amb la tramitació dels projectes fermes i viables. A aquests efectes, la norma estableix per a aquests permisos una vigència total màxima de cinc anys a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, en coherència amb el que anticipava l'article 33.8 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre.

Per al tercer i quart bloc de permisos s'estableixen les mateixes fites i terminis, si bé aquests terminis computen des de moments diferents: per als permisos obtinguts abans de l'entrada en vigor del Reial decret llei, ho fan des d'aquesta data; per als que es concedeixin després, els terminis computen des de la data d'obtenció del permís.

L'incompliment de les fites suposa la caducitat automàtica dels permisos i l'execució immediata de les garanties econòmiques presentades per a la tramitació de la sol·licitud d'accés a les xarxes de transport i distribució, si bé se n'exceptuen els casos en què, per causes no imputables al promotor, no es produeixi una declaració d'impacte ambiental favorable.

Es tracta d'una regulació proporcional i ponderada a la finalitat perseguida i que té en compte les circumstàncies diferents de les diferents cohorts de permisos, la qual cosa justifica que els terminis que s'exigeixen no siguin els mateixos per a un permís atorgat a la fi de 2013 –pel qual ja han transcorregut més de 6 anys des que es va concedir– que per a un permís concedit tot just uns dies abans de l'entrada en vigor d'aquesta norma.

No obstant això, en tots els casos es dona l'opció als titulars dels permisos de renunciar-hi en un termini de tres mesos des de l'entrada en vigor de la norma, amb la devolució de les garanties econòmiques presentades.

Amb aquesta regulació s'evita endarrerir o paraitzar un elevat nombre de projectes solvents, i en particular, impedir l'acompanyament de les noves inversions als processos de tancament de centrals.

En aquest bloc també s'aborda un nou mecanisme de concurrència competitiva per a projectes d'energia renovable, que ha de permetre dotar aquestes tecnologies d'un marc retributiu previsible i estable. D'aquesta manera, les futures subhastes han de complir un triple objectiu, ja que han de permetre avançar cap a la descarbonització de l'economia, impulsar les inversions i reduir el cost de l'energia elèctrica, objectius aquests últims d'especial interès en la situació econòmica generada per la COVID-19.

S'habilita el Govern per establir un altre marc retributiu, alternatiu al règim retributiu específic, amb l'objecte d'afavorir la previsibilitat i l'estabilitat en els ingressos i el finançament de les noves instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovable que es construeixen, cosa que és imprescindible per impulsar el desenvolupament de nous projectes renovables amb la urgència necessària per assolir els compromisos comunitaris i internacionals assumits per Espanya en aquesta matèria.

A més, aquest nou marc retributiu es constitueix com el millor mecanisme per traslladar als consumidors, de manera directa, els estalvis associats a la incorporació al sistema elèctric de nova potència renovable amb baixos costos de generació. Per a això, el marc retributiu esmentat s'ha d'atorgar mitjançant un mecanisme de concurrència competitiva en què la variable sobre la qual s'ofereixi sigui el preu de retribució de l'energia.

Per tal de mantenir un parc de generació equilibrat, que maximitzi la penetració de tecnologies renovables no gestionables sense risc per a l'estabilitat del sistema elèctric, així com una programació correcta en la sendera de la penetració de renovables, els procediments de concurrència competitiva que es convoquin, que han d'estar orientats a l'eficiència en costos, poden distingir entre diferents tecnologies de generació en funció de les seves característiques tècniques, mida, nivells de gestionabilitat, criteris de localització, maduresa tecnològica i d'altres que garanteixin la transició cap a una economia descarbonitzada. Igualment, es poden establir mecanismes amb l'objecte de considerar les particularitats de les comunitats d'energies renovables i de les instal·lacions de petita magnitud i projectes de demostració als efectes de l'atorgament del nou marc retributiu.

A la Unió Europea s'han fixat objectius en matèria d'energies renovables com a part de la seva política d'acció climàtica en dos horitzons temporals, 2020 i 2030. Aquests horitzons han estat desenvolupats amb objectius específics en diferents marcs:

- El Paquet clima i energia 2020, que conté legislació vinculant que ha de garantir el compliment dels objectius climàtics i d'energia assumits per la UE per a l'any 2020. En matèria d'energies renovables l'objectiu vinculant és del 20% el 2020.

- El Marc energia i clima 2030, que preveu una sèrie de metes i objectius polítics per a tota la UE durant el període 2021-2030. Cada Estat membre ha de presentar el seu Pla nacional integrat d'energia i clima 2021-2030, on també és necessari incloure objectius en matèria d'energies renovables en les fites intermèdies 2022, 2025, 2027 i 2030.

El proper PNIEC 2021-2030 estableix com a objectiu per a l'any 2030 que les energies renovables representin un 42% del consum d'energia final a Espanya. De manera congruent amb aquest objectiu, el Pla defineix una sèrie d'objectius intermedis per a la quota de participació de les energies renovables, i la situa en un 24% per a l'any 2022 i un 30% per a l'any 2025. Això suposa que la generació renovable elèctrica ha d'augmentar, segons les dades que recull el Pla, en unes 2.200 kTEP en el període 2020-2022 i en

aproximadament 3.300 kTEP en el període 2022-2025, per a la qual cosa és necessari un ràpid augment de la potència del parc de generació a partir de fonts d'energia renovable. En el període 2020-2022 el parc renovable ha d'augmentar en aproximadament 12.000 MW i per al període 2020-2025, al voltant de 29.000 MW, dels quals aproximadament 25.000 MW corresponen a tecnologia eòlica i fotovoltaica.

D'altra banda, en els últims temps s'han implementat a països del nostre entorn mecanismes de concurrència competitiva similars als que planteja aquest Reial decret llei, amb resultats satisfactoris, que reflecteixen un preu per unitat d'energia generada notablement inferior als preus registrats en el mercat elèctric. La translació d'aquests estalvis econòmics al consumidor en general i a la indústria en particular és urgent als efectes de no posar obstacles en la competitivitat de l'economia espanyola.

L'article 14 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, estableix que, excepcionalment, el Govern pot establir un règim retributiu específic per fomentar la producció a partir de fonts d'energia renovables mitjançant una retribució addicional als ingressos per la venda de l'energia en el mercat. Aquest règim retributiu es basa en la premissa que el cost de generació de les instal·lacions renovables és superior als ingressos que obtenen per la venda de l'energia que generen. Tanmateix, el desenvolupament tecnològic ha permès que certes tecnologies generin energia elèctrica amb costos inferiors al preu de mercat. En aquests casos, el règim retributiu específic existent no permet traslladar als consumidors la reducció dels costos de generació.

Per això és necessària una norma amb rang legal, que habiliti expressament el Govern per establir nous sistemes de suport per a les tecnologies renovables, coherent amb l'evolució tecnològica i econòmica d'aquestes tecnologies i que traslladi directament els estalvis al consumidor d'electricitat.

En vista dels objectius que defineix el PNIEC 2021-2030 i tenint en compte el llarg període de maduració dels projectes de tecnologies renovables, així com la reducció de costos experimentada per aquestes tecnologies, s'evidencia la necessitat urgent d'establir nous mecanismes d'impuls que permetin dotar les instal·lacions renovables d'un marc retributiu previsible i estable, de manera que se n'afavoreixi el desenvolupament.

Entre les mesures que inclou el primer bloc també hi ha diverses disposicions que tenen com a finalitat la millora i la simplificació en la tramitació dels procediments d'autorització de la construcció, ampliació, modificació i explotació de les instal·lacions elèctriques de producció, transport i distribució, segons el que preveu el títol VII del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica.

Les mesures esmentades en els àmbits de la regulació de l'accés i la connexió i del marc retributiu per a les renovables han de permetre, com s'ha explicat, impulsar la inversió en noves instal·lacions, i generar activitat econòmica i ocupació en la cadena de valor industrial.

En aquesta reforma també s'inclou el concepte de modificació no substancial d'instal·lacions de generació que hagin obtingut autorització administrativa, de conformitat amb l'article 53.2 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, i únicament han d'obtenir l'autorització d'explotació, prèvia acreditació del compliment de les condicions de seguretat de les instal·lacions i de l'equip associat, les que compleixin les característiques que preveu el Reial decret llei. Al seu torn, i també amb la finalitat de dotar de fermesa els permisos d'accés sol·licitats i concedits, s'incorporen els criteris per a la consideració d'una mateixa instal·lació de generació als efectes dels permisos d'accés i connexió.

III

El segon bloc conté una sèrie de mesures per impulsar nous models de negoci que han de ser molt rellevants en la transició energètica, a la vegada que han de permetre el desenvolupament i l'execució d'inversions i la creació d'ocupació sostenible i de qualitat.

Les mesures esmentades impliquen la modificació de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, amb la finalitat d'eliminar barreres administratives, i

implementar al mateix temps un nou marc jurídic que permeti impulsar l'activitat econòmica, la competitivitat del sector, l'ocupació, la digitalització, la descarbonització i la neutralitat climàtica en el context de la transició energètica. D'aquesta manera, s'incorporen disposicions relatives a l'emmagatzematge, agregadors independents, comunitats d'energies renovables, hibridació, infraestructures de recàrrega d'alta capacitat >250kW, autorització simplificada de projectes d'R+D+I, bancs de prova reguladors, autorització simplificada d'instal·lacions de xarxa mòbils, així com l'optimització de l'ús de la capacitat d'accés concedida.

D'aquesta manera, la implantació massiva de generació renovable no gestionable i el tancament de les centrals tèrmiques estan provocant una pèrdua de gestibilitat del sistema, la qual cosa pot posar en risc la seguretat del subministrament. Per això, s'ha d'introduir urgentment en la legislació la figura de l'emmagatzematge, en línia amb el que preveuen la Directiva 2019/944 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat i per la qual es modifica la Directiva 2012/27/UE, i el Reglament (UE) 2019/943 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, relatiu al mercat interior de l'electricitat. Mitjançant l'apartat u de l'article 4, s'introdueix una modificació a la Llei 24/2013, de 26 de desembre, per incloure-hi la definició d'instal·lacions d'emmagatzematge, les quals poden ser titularitat de diferents subjectes del sistema elèctric. Aquesta definició es fa sense perjudici de la titularitat dels bombaments dels sistemes esmentats que preveu la Llei 17/2013, de 29 d'octubre, per a la garantia del subministrament i l'increment de la competència en els sistemes elèctrics insulars i extrapeninsulars.

D'altra banda, en relació amb l'ús dels permisos d'accés i connexió i amb l'objectiu d'incrementar la utilització i la gestió d'energia renovable que condueix al compliment dels objectius del proper Pla nacional integrat d'energia i clima 2021-2030 (PNIEC 2021-2030), es fa necessari amb caràcter urgent maximitzar la utilització de les xarxes ja existents i minimitzar els impactes ambientals.

Per a aquesta finalitat, l'article 4 habilita la hibridació, això és, l'accés a un mateix punt de la xarxa d'instal·lacions que utilitzin diferents tecnologies de generació sempre que això sigui tècnicament possible. Amb aquesta mateixa finalitat, l'apartat cinc de la disposició final primera modifica la redacció actual de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, per permetre l'autorització d'instal·lacions amb una potència instal·lada superior a la potència d'accés i connexió atorgada, sempre que es respectin aquests límits d'evacuació a l'operació de la planta. S'elimina així una restricció normativa injustificada que evitava el disseny eficient de les instal·lacions per a un aprofitament òptim del recurs renovable. En aquest sentit, respecte al règim d'autoritzacions, totes les referències a instal·lacions de generació s'han d'entendre fetes tant a les que siguin titularitat d'un productor com a les que siguin titularitat d'altres subjectes del sistema elèctric. D'aquesta manera, amb les dues mesures assenyalades, es permet instal·lar més potència de la que es pot evacuar en un moment donat tant si es fa hibridant tecnologies com si es fa amb la mateixa tecnologia de generació. Atès que el recurs no ha de coincidir temporalment, permet optimitzar l'evacuació d'energia, i així s'aconsegueix un aprofitament més gran de la xarxa existent, una millor utilització del recurs renovable i unes sinergies ambientals més grans.

Es tracta, en tots dos casos, de mesures que han de permetre el desenvolupament ràpid i eficient d'un gran nombre de projectes renovables, i han d'optimitzar la xarxa ja construïda, minimitzar el cost per als consumidors, alleujar la pressió sobre noves sol·licituds d'accés i generar efectes positius i immediats sobre l'activitat i l'ocupació industrial, i al seu torn han de dotar de seguretat jurídica el marc normatiu aplicable.

Al seu torn, entre les noves figures que recullen la Directiva i el Reglament del mercat interior assenyalats més amunt, hi ha la definició de l'agregació i de la figura de l'agregador independent, que són els subjectes que presten serveis d'agregació i que no està relacionat amb el subministrador del client, entenent per agregació combinar la demanda de diversos consumidors d'electricitat o de diversos generadors per a la seva venda, compra o subhasta en qualsevol mercat d'electricitat. Aquesta figura ha d'introduir més dinamisme en el mercat en un moment en què hi estan entrant un gran nombre de nous

subjectes. En els apartats u, tres i quatre de la disposició final primera s'introdueixen els canvis necessaris per al desenvolupament de les figures esmentades.

A més, part de les funcions que s'entenen per agregació i que, per tant, poden ser exercides per un agregador independent, ja les recollia la Directiva 2012/27 relativa a l'eficiència energètica, concretament l'article 15.8 de la norma esmentada, que assenyala que «Els estats membres han de vetllar perquè les autoritats reguladores nacionals de l'energia propiciïn la participació dels recursos de la part de la demanda, com la resposta de la demanda, juntament amb la part de l'oferta en els mercats a l'engròs i al detall».

Sobre això, la Comissió Europea, en el seu dictamen motivat relatiu a la infracció núm. 2018/2255, esmenta, al punt 5, l'aplicació incorrecta per part del Regne d'Espanya de l'article 15.8 de la Directiva 2012/27 relativa a l'eficiència energètica. Com a conseqüència d'això, es considera urgent la incorporació a l'ordenament jurídic espanyol de la definició d'agregació i de la figura de l'agregador independent, la qual cosa ha d'impulsar la resposta dinàmica de la demanda, i amb això es pot donar per transposat l'esmentat article 15.8 de la Directiva 2012/27.

També en relació amb les noves figures introduïdes procedents de les directives europees, s'incorpora la definició de les comunitats d'energies renovables, tal com les preveu la Directiva (UE) 2018/2001 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018, relativa al foment de l'ús d'energia procedent de fonts renovables. Aquesta figura, d'acord amb la Directiva esmentada, té com a finalitat la participació dels ciutadans i les autoritats locals en els projectes d'energies renovables, fet que ha de permetre una acceptació local més gran d'aquestes energies i una participació més alta dels ciutadans en la transició energètica.

D'altra banda, i amb la finalitat de permetre que la xarxa de transport tingui certa flexibilitat i d'evitar que el fet de ser una xarxa planificada es converteixi en un obstacle amb vista a aconseguir una electrificació més gran de l'economia, es permet que, de manera excepcional, mitjançant un acord del Consell de Ministres es puguin introduir en la planificació de la xarxa de transport determinades instal·lacions que s'hagi demostrat que puguin ser crítiques per a l'electrificació de l'economia i la transició energètica.

Al mateix temps, s'habilita el Govern perquè reguli un procediment especial d'autorització d'instal·lacions l'objecte principal de les quals sigui l'R+D+I, de manera que es tinguin en compte les singularitats dels projectes pilot i de demostració que, per la seva naturalesa, tenen un grau d'indefinició elevat i uns terminis de desenvolupament i operació específics. Aquest tipus de projectes, en un moment de canvi tecnològic com l'actual, representen una oportunitat tecnològica, energètica i industrial en àmbits com l'emmagatzematge, les energies marines o la gestió de les xarxes, entre d'altres, que es constitueixen en un factor estratègic per a l'impuls econòmic, tant a curt com a mitjà termini.

En el mateix àmbit de l'R+D+I, mitjançant aquesta norma també s'introdueix una habilitació al Govern perquè pugui establir bancs de proves reguladors. Aquests bancs de proves, o «*sandboxes* reguladors», han de permetre que s'introdueixin novetats, excepcions o salvaguardes reguladores que contribueixin a facilitar la recerca i la innovació en l'àmbit del sector elèctric.

L'article 4 també simplifica el procediment d'autorització de les instal·lacions mòbils que es connecten a la xarxa de transport i distribució, que, per la seva naturalesa i singularitat, no es justifica que s'hagin de sotmetre al procediment general d'autorització. Aquest tipus d'instal·lacions mòbils, com ara transformadors, reactàncies o altres elements basats en l'electrònica de potència, exerciran un paper cada vegada més rellevant per a la transició energètica, ja que permeten maximitzar les renovables en un sistema elèctric en evolució constant i que, per tant, requereix elements mòbils que dotin de flexibilitat i agilitat la seva operació. Així mateix, davant de situacions de reparació d'avaries, per exemple, a causa d'esdeveniments meteorològics adversos, pot ser necessària la instal·lació transitòria d'elements com ara posicions mòbils, les quals també es poden acollir a aquest tipus d'autorització.

D'altra banda, un dels motius que es presenta com una barrera a l'electrificació de l'automoció és la insuficiència d'estacions de recàrrega a les vies interurbanes, especialment en els punts de les vies d'alta capacitat que estan allunyats dels nuclis urbans. Aquest fet fa que els compradors que es plantegen la possibilitat d'adquirir un vehicle elèctric per a tot ús –no tan sols urbà– pateixin l'anomenada «ansietat de rang» o «ansietat d'autonomia», cosa que desincentiva l'adquisició d'aquest tipus de vehicles. Amb la finalitat de facilitar el desplegament d'una xarxa suficient d'estacions de recàrrega d'alta potència, s'introdueix la necessitat d'autorització d'aquestes estacions i s'atorga la declaració d'utilitat pública a les infraestructures de recàrrega d'alta capacitat (amb una potència superior a 250 kW). Aquesta mesura, que ha estat sol·licitada reiteradament pel sector de l'automoció elèctrica, està motivada per la necessitat de construir línies elèctriques de mitjana o elevada longitud per alimentar els punts de recàrrega de vies interurbanes.

IV

El tercer bloc regula les mesures per fomentar l'eficiència energètica, que es concreta en una modificació de la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, per estendre la vigència del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica fins a l'any 2030, adaptant el procediment de càlcul de les obligacions d'estalvi de cada subjecte obligat per dotar el sistema de més transparència i previsibilitat per als subjectes obligats, així com de més flexibilitat en la gestió, perquè una modificació de les vendes de qualsevol índole no suposi un necessari recàlcul de les contribucions de tots els subjectes obligats. L'extensió de la vigència del sistema d'obligacions es porta a terme sense perjudici del desenvolupament futur d'un mecanisme complementari per al compliment de les obligacions d'estalvi mitjançant l'execució directa de projectes d'eficiència energètica i la presentació dels corresponents certificats d'estalvi energètic.

La Directiva 2012/27/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, relativa a l'eficiència energètica, per la qual es modifiquen les directives 2009/125/CE i 2010/30/UE, i per la qual es deroguen les directives 2004/8/CE i 2006/32/CE, va crear un marc comú per fomentar l'eficiència energètica dins de la Unió i va establir accions concretes a fi d'assolir un notable estalvi d'energia acumulat en el període 2014-2020.

D'acord amb l'article 7 de l'esmentada Directiva 2012/27/UE, cada Estat membre havia de justificar una quantitat d'estalvi d'energia acumulat per al període 2014-2020. D'altra banda, l'esmentat article 7 determinava que cada Estat membre establiria un sistema d'obligacions d'eficiència energètica mitjançant el qual els distribuïdors d'energia i/o les empreses detallistes de venda d'energia quedarien obligats a assolir l'any 2020 l'objectiu d'estalvi indicat mitjançant la consecució anual, a partir de l'any 2014, d'un estalvi equivalent a l'1,5% de les seves vendes anuals d'energia.

Així mateix, l'article 20 de la Directiva va permetre als estats membres crear un Fons nacional d'eficiència energètica, com a suport de les iniciatives nacionals d'eficiència energètica.

En conseqüència, la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, va establir un sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica en virtut del qual s'assigna a les empreses comercialitzadores de gas i electricitat, als operadors de productes petrolífers a l'engròs, i als operadors de gasos líquids de petroli a l'engròs, d'ara endavant subjectes obligats del sistema d'obligacions, una quota anual d'estalvi energètic denominada obligació d'estalvi.

Arran de l'establiment d'aquest sistema, anualment s'han definit mitjançant una ordre ministerial l'objectiu d'estalvi anual, els percentatges de repartiment entre els subjectes obligats corresponents i les quotes o obligacions d'estalvi resultants i la seva equivalència financera.

Considerant que, d'acord amb l'article 69 de la Llei 18/2014, el període de durada del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica finalitza el 31 de desembre de 2020, i que l'esmentada Directiva 2012/27/UE ha estat revisada mitjançant la Directiva (UE)

2018/2002, per ampliar l'abast del sistema d'obligacions d'eficiència energètica a un nou període d'obligació, de l'1 de gener de 2021 al 31 de desembre de 2030, perquè la UE aconsegueixi els seus objectius d'eficiència energètica per a 2030 i compleixi el seu compromís de situar els consumidors al centre de la Unió de l'Energia, és necessari estendre la vigència del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica. Sobre això, cal assenyalar el caràcter urgent amb què és necessari estendre aquesta vigència, atès que l'esmentada Directiva (UE) 2018/2002 indica, a l'article 2, que els estats membres han d'adoptar, a tot tardar el 25 de juny de 2020, les disposicions legals, reglamentàries i administratives necessàries per donar compliment al que s'hi estableix. Amb l'entrada en vigor, les modificacions de l'article 7 i 7 bis tenen un impacte en l'aplicació de l'obligació d'estalvi d'energia per al període d'obligació de 2014 a 2020.

A més, s'adapta el procediment de càlcul de les obligacions d'estalvi de cada subjecte obligat per dotar el sistema de més transparència i previsibilitat per als subjectes obligats, així com de més flexibilitat en la gestió, perquè una modificació de les vendes de qualsevol índole no suposi un necessari recàlcul de les contribucions de tots els subjectes obligats.

V

Finalment, en el quart bloc, part final del Reial decret Llei, s'adopten una sèrie de mesures sectorials que complementen la regulació que preveu l'articulat d'aquest Reial decret Llei, entre les quals destaquen les que tenen com a objectiu principal mitigar els efectes negatius de la situació provocada per la crisi de la COVID-19 sobre els subjectes que operen en els mercats energètics i les destinades a assegurar l'equilibri i la liquiditat en el sistema elèctric, requisit necessari per a la continuïtat de l'activitat i l'impuls de noves inversions i, per tant, l'èxit de la transició energètica.

En els últims dos anys s'està produint el tancament de les centrals tèrmiques de carbó, fet que té un fort impacte en la situació econòmica de determinades comarques d'Espanya en què els ciutadans depenen dels llocs de treball generats directament o indirectament per aquestes centrals de producció. Per afavorir la generació d'activitat econòmica alternativa, el Reial decret Llei 17/2019, de 22 de novembre, va introduir una disposició addicional a la Llei 24/2013, de 26 de desembre, que permet regular procediments i establir requisits per a la concessió de la totalitat o de part de la capacitat d'accés d'evacuació dels nusos de la xarxa afectats pels tancaments esmentats que, a més dels requisits tècnics i econòmics, ponderin els beneficis mediambientals i socials. Per poder dissenyar aquests procediments, és necessari conèixer en aquests nusos concrets la capacitat d'accés existent, prenent en consideració l'evolució de la tecnologia i dels criteris tècnics i de seguretat. Per aquest motiu, la disposició addicional primera habilita la Direcció General de Política Energètica i Mines perquè demani a l'operador del sistema que informi de la capacitat dels nusos de transició justa que es detallen a l'annex aplicant criteris associats a la potència de curtcircuit i a l'estabilitat estàtica i dinàmica de la xarxa.

Els límits màxims d'inversió en les xarxes elèctriques de transport i distribució estan establerts en funció del PIB, per la qual cosa un descens en aquest indicador suposa un descens en la inversió. Amb la finalitat de compensar la caiguda que es produiria en termes absoluts en la inversió en les xarxes motivada pel fort descens del PIB causat per la COVID-19, la disposició addicional segona augmenta excepcionalment els límits màxims expressats com a percentatge del PIB per mantenir així el ritme inversor previst originalment i poder emprendre les inversions necessàries per a la integració de la nova generació renovable. Així mateix, i amb la finalitat d'incrementar el nivell d'interconnexions de la xarxa de transport tant amb països del mercat interior com amb tercers països, sense que al seu torn això suposi una restricció a les inversions necessàries en la xarxa de transport de l'interior al país, durant el període 2021-2026, en el càlcul del volum anual d'inversió subjecte a la limitació de quantitat de la xarxa de transport no es computa el volum d'inversió motivat per interconnexions internacionals.

L'Estratègia de transició justa del Marc estratègic d'energia i clima constitueix l'instrument d'àmbit estatal dirigit a optimitzar les oportunitats en l'activitat i l'ocupació cap a la transició ecològica de l'economia, i a identificar i adoptar mesures que garanteixin un

tractament equitatiu i solidari a treballadors i territoris en aquesta transició. Per a les zones on la transició energètica i ecològica pugui posar en dificultats les empreses i les activitats econòmiques d'aquestes àrees, s'han d'establir convenis de transició justa que proposin un pla d'acció territorial integral per a aquestes zones, amb vista a la creació d'activitat i ocupació en la zona, a la fixació de població en els territoris i a una diversificació i especialització coherent amb el context socioeconòmic.

Aquestes noves dinàmiques afectaran, amb caràcter general però no exclusivament, territoris amb característiques similars a les de les tradicionals zones mineres del carbó (municipis amb risc de despoblament en llocs llunyans a les grans aglomeracions urbanes) i les solucions, en molts casos, presenten similituds amb les mesures ja adoptades a les zones mineres; especialment pel que fa a les metodologies de treball a aplicar.

La gestió de l'Estratègia de transició justa requereix l'adaptació de l'objecte de l'antic Institut per a la Reestructuració de la Mineria del Carbó i del Desenvolupament Alternatiu de les Comarques Mineres, creat per la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, a aquesta política pública i, alhora, manté tots els projectes i les actuacions que s'han dut a terme fins ara de manera rellevant a les zones mineres, després del canvi de denominació a Institut per a la Transició Justa, OA, aprovat pel Reial decret 500/2020, de 28 d'abril, pel qual es desplega l'estructura orgànica bàsica del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, i es modifica el Reial decret 139/2020, de 28 de gener, pel qual s'estableix l'estructura orgànica bàsica dels departaments ministerials. Aquesta transformació de l'objecte de l'Institut per a la Transició Justa, OA, es fa a la disposició final segona.

La disposició addicional tercera aborda les mesures necessàries per assegurar l'equilibri i la liquiditat del sistema elèctric en el curt termini. En concret, s'habilita la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic per utilitzar el superàvit d'ingressos del sistema elèctric per cobrir els costos del sistema de 2019 i 2020, tant els desajustos temporals que es produeixen en el tancament de l'exercici, amb caràcter preferent, com les desviacions transitòries que puguin aparèixer en les liquidacions mensuals, efectuades a compte de la de tancament de l'exercici.

La disposició addicional quarta adopta mesures d'acompanyament per a les instal·lacions acollides al règim retributiu específic dels costos d'explotació de les quals depenen essencialment del preu del combustible, amb l'objecte de garantir la viabilitat econòmica d'aquest tipus d'instal·lacions en un context molt negatiu per a les seves condicions d'operació, concretament per la forta caiguda del preu del mercat elèctric ocorreguda des de la declaració de l'estat d'alarma, situació que els afecta especialment perquè es caracteritzen per tenir alts costos d'explotació i alta exposició dels seus ingressos al preu del mercat elèctric.

En aquest sentit, s'estableix la revisió del valor de la retribució a l'operació que és aplicable durant el període de vigència de l'estat d'alarma. Per al seu càlcul es consideren els valors del preu del mercat elèctric i del preu dels drets d'emissió de CO₂ durant l'estat d'alarma. A més, es redueixen un 50% els valors del nombre d'hores equivalents de funcionament mínim i del llindar de funcionament aplicables a l'any 2020, respecte dels valors que estableix l'Ordre TED/171/2020, de 24 de febrer, ja que com a conseqüència de la COVID-19 la producció industrial ha disminuït sensiblement i, per tant, també ha disminuït la producció d'energia elèctrica de les instal·lacions associades a aquestes indústries.

És pertinent destacar que l'estructura d'ingressos i costos de les instal·lacions els costos de les quals depenen essencialment del preu de combustible presenten característiques específiques que les fan més vulnerables a situacions excepcionals, com la derivada de la COVID-19.

La notòria diferència existent entre el valor del preu del mercat elèctric per a l'any 2020 que recull l'Ordre TED/171/2020, de 24 de febrer, i el preu mitjà d'aquest mercat registrat durant el període de vigència de l'estat d'alarma, suposa una forta minva sobre els ingressos previstos per la venda d'energia en el mercat. Aquesta reducció afecta especialment les instal·lacions tipus amb una exposició més alta al preu de mercat, com

són les instal·lacions tipus els costos d'explotació de les quals depenen essencialment del preu del combustible i que presenten costos d'explotació alts.

Igualment, és apropiat destacar que les instal·lacions tipus els costos d'explotació de les quals depenen essencialment del preu del combustible són el subconjunt d'instal·lacions, d'entre les acollides al règim retributiu específic, els ingressos totals de les quals depenen en major mesura dels ingressos provinents de la retribució a l'operació. Això és perquè aquest tipus d'instal·lacions presenten uns costos d'explotació superiors, atès que entre aquests costos hi ha el cost del combustible, a diferència de la resta d'instal·lacions. A més, el gruix de la potència de les instal·lacions tipus els costos d'explotació de les quals depenen essencialment del preu del combustible no tenen retribució a la inversió o és molt reduïda.

Les característiques diferencials en l'estructura d'ingressos i costos de les instal·lacions els costos d'explotació de les quals depenen essencialment del preu del combustible queden reconegudes a la Llei 24/2013, de 26 de desembre, que preveu un mecanisme de revisió de retribució específic per a aquestes tecnologies.

La combinació d'aquests tres efectes, la caiguda del preu de mercat, l'alta exposició a aquest preu i els alts costos d'explotació associats a la utilització de combustible, provoca que les instal·lacions els costos d'explotació de les quals depenen essencialment del preu del combustible siguin les més afectades en l'escenari actual generat per la COVID-19.

Quant a les disposicions de contingut transitori, la primera es refereix a les noves sol·licituds de permisos d'accés, i introdueix una moratòria de nous permisos d'accés, amb excepcions, mentre no es desplega el marc reglamentari de l'accés i la connexió. En conseqüència, no s'admeten noves sol·licituds sobre la capacitat d'accés que hi pugui haver a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei o la que es pugui alliberar posteriorment com a conseqüència de caducitats, renúncies o qualsevol altra circumstància sobrevinguda. Aquesta disposició és imprescindible, ja que no fer-ho conduiria a la pèrdua d'eficàcia de l'article que estableix les fites administratives, atès que podria succeir que els subjectes que renunciïn en el termini de dos mesos als seus permisos i recuperin les garanties automàticament amb caràcter immediat, presentin una nova sol·licitud d'accés en el mateix nus de la xarxa sense un projecte ferm.

Per tant, s'ha d'establir una moratòria en les sol·licituds d'accés fins que s'aprovi la nova normativa d'atorgaments de permisos d'accés, la qual ha d'exigir als sol·licitants una maduració més gran dels projectes i els estudis necessaris abans de sol·licitar l'accés a un nus de la xarxa. D'aquesta manera s'eviten les sol·licituds massives especulatives que no s'emparin en projectes fermes. Per tal que la moratòria esmentada sigui limitada en el temps, la disposició final relativa al desplegament reglamentari conté un manament al Govern i la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència perquè aprovin en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei les disposicions reglamentàries corresponents.

D'altra banda, amb l'objectiu de donar suport a les empreses del sector energètic per impulsar la sortida de l'estat d'alarma, es presenta una nova mesura en l'àmbit de l'eficiència energètica, per la qual s'estableix una moratòria de les obligacions d'aportació al Fons nacional d'eficiència energètica l'any 2020. Atesa la situació actual, i de manera excepcional, la disposició transitòria segona estableix una moratòria en el compliment de certes obligacions d'aportació al Fons nacional d'eficiència energètica, determinades a l'Ordre TED/287/2020, de 23 de març.

L'objectiu és atorgar temps a les empreses comercialitzadores, que són subjectes obligats amb la configuració de microempreses, petites i mitjanes empreses (PIMES), d'acord amb l'annex I, definició de PIME, del Reglament (UE) núm. 651/2014 de la Comissió, de 17 de juny de 2014, pel qual es declaren determinades categories d'ajudes compatibles amb el mercat interior en aplicació dels articles 107 i 108 del Tractat, perquè puguin recuperar liquiditat després de la situació creada per l'estat d'alarma a causa de la COVID-19. La moratòria s'estén fins al 28 de febrer de 2021 i la condició de PIME s'ha d'acreditar davant la Direcció General de Política Energètica i Mines, pertanyent al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, abans del 31 de desembre de 2020.

La disposició final primera té relació amb l'exercici de la funció de liquidació de costos del sistema elèctric, que la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència exerceix a l'empara de la disposició transitòria quarta de la Llei 3/2013, de 4 de juny, en relació amb la disposició addicional vuitena, apartat 1.d), de la Llei esmentada. En virtut d'això, aquesta Comissió ha de gestionar diversos comptes bancaris, a través dels quals es poden portar a terme els cobraments i els pagaments dels diferents conceptes que s'han de liquidar en relació amb el sector elèctric.

A causa de l'estat actual dels mercats financers, la gestió d'aquests comptes, que s'han obert de conformitat amb la normativa de contractació del sector públic, començarà a implicar despeses de manteniment. Hi ha diferents casos en què el règim econòmic aplicable al cost del sistema de què es tracta no preveu el finançament dels costos de manteniment dels comptes bancaris destinats a atendre'n la retribució, per la qual cosa es fa necessari tenir una disposició específica que en prevegi el finançament pel sistema elèctric, com un cost liquidable del sistema.

A aquest efecte, s'introdueix una nova lletra a l'article 13.3 de l'esmentada Llei 24/2013 a fi d'especificar com a cost del sistema elèctric les despeses ocasionades pels comptes gestionats per l'organisme encarregat de les liquidacions per efectuar la liquidació dels costos regulats del sector elèctric, excepte en els casos en què estigui previst que aquests costos es dedueixin dels saldos que hi hagi en el compte a favor dels titulars del dret de què es tracti. Específicament, les despeses ocasionades pel compte específic relatiu al superàvit d'ingressos s'han de deduir del saldo que hi hagi en aquest compte.

La resta de disposicions finals es refereixen als títols competencials, la incorporació del dret de la Unió Europea, així com el desplegament reglamentari i l'habilitació normativa. Finalment, el Reial decret llei conté un annex que inclou la llista de nusos de transició justa.

VI

Quant a altres mesures d'impuls de l'activitat econòmica i l'ocupació, el títol IV preveu, en primer lloc, que les entitats locals puguin destinar el 2020, com a màxim, el 7 per cent del saldo positiu corresponent a l'any 2019 que resulti de l'aplicació de les regles a l'efecte de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, per finançar despeses d'inversió en vehicles elèctrics purs o amb etiqueta ambiental ZERO, excepte en el cas que s'acrediti que no hi ha vehicles ZERO que compleixin les necessitats mínimes de servei, cas en què es poden substituir per vehicles amb l'etiqueta ECO, i en infraestructures de recàrrega per a l'ús dels vehicles adquirits, que es destinin a la prestació dels serveis públics de recollida, eliminació i tractament de residus, seguretat i ordre públic, protecció civil, prevenció i extinció d'incendis i de transport de viatgers.

Amb l'objecte de fomentar inversions en innovació en processos a la cadena de valor de la indústria de l'automòbil a Espanya, l'article 7 incrementa, per als períodes impositius que s'iniciïn dins dels anys 2020 i 2021, el percentatge de la deducció en innovació en processos a l'impost sobre societats, del 12% actual al 25%.

D'altra banda, es modifica la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, per dotar el procediment d'avaluació ambiental de més agilitat i seguretat jurídica, i facilitar la tramitació de projectes que permetin impulsar la reactivació econòmica alhora que es garanteix la protecció del medi ambient.

Per a això, es modifiquen els articles 34, 43 i 47 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, per tal de regular la pròrroga de vigència de les declaracions d'impacte, i evitar així el buit jurídic existent, així com agilitzar el procediment per a la determinació d'abast de l'estudi d'impacte ambiental i el relatiu a l'avaluació ambiental simplificada, per equiparar-lo al procediment d'avaluació ambiental ordinària.

Les mesures que afecten el sector ferroviari són dues. En primer lloc, la limitació normativa en l'oferta de places aprovada per raons sanitàries s'ha de tenir en compte als efectes de la liquidació del cànon per utilització de les línies ferroviàries integrants de la Xarxa Ferroviària d'Interès General. La naturalesa i les característiques del cànon

suposarien que, si no s'efectués cap ajust en la liquidació, s'estaria gravant una quantia que no es correspondria amb les limitacions normatives establertes en l'oferta, adoptades per raons de profilaxi sanitària. En efecte, es tracta d'evitar que l'operador hagi de pagar un cànon a l'administrador d'infraestructures per unes places sobre les quals no pot obtenir cap ingrés, no per una hipotètica falta de demanda, sinó per una innovadora limitació imposada per greus motius sanitaris. Atès que es tracta d'un tribut, la seguretat jurídica aconsella que aquest criteri d'aplicació totalment raonable es plasmi en una norma de rang legal.

El tancament d'establiments comercials i d'altres tipus acordat en el Reial decret 463/2020, de 14 de març, i les seves disposicions posteriors de desplegament, així com les restriccions a la lliure circulació de les persones, han afectat notablement els locals comercials situats a les estacions de ferrocarril i altres immobles (locals, edificis, instal·lacions logístiques i terrenys) arrendats per les entitats públiques empresarials administradores d'infraestructures ferroviàries. En el marc de les polítiques públiques del Govern per protegir i donar suport al teixit productiu i social es possibilita una moratòria o reducció de la renda d'aquests locals amb la sol·licitud prèvia de l'arrendatari.

Per la seva banda, en l'àmbit sectorial de l'ocupació pública, la crisi sanitària declarada i les mesures de contenció aprovades com a conseqüència de l'estat d'alarma, com és la interrupció dels termes i la suspensió dels terminis administratius ja esmentats, han alterat el desenvolupament normal de l'actuació de les diferents administracions públiques, i han condicionat, en conseqüència, la possibilitat d'iniciar nous processos selectius d'empleats públics i, en particular, l'activitat necessària per gestionar i publicar les convocatòries d'accés als diferents cossos i escales, incloses les necessàries per portar a terme els processos d'estabilització de l'ocupació que preveïen les últimes lleis de pressupostos generals de l'Estat.

La pandèmia ocasionada per la COVID-19 també ha tingut una clara incidència en el procés d'alliberament del segon dividend digital. Fins a l'inici de la crisi sanitària, al nostre país s'havien complert els terminis establerts per portar a terme l'alliberament de la banda del segon dividend digital (banda de freqüències 694-790 MHz o banda de freqüències de 700 MHz) dels seus usos actuals per al servei de televisió digital terrestre, a l'efecte de possibilitar-ne la disponibilitat efectiva per als sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques de banda ampla sense fil. En conseqüència, s'estava en disposició de complir la data d'alliberament de la banda esmentada, el 30 de juny de 2020, que estableixen la Decisió (UE) 2017/899 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de maig de 2017, i el Reial decret 391/2019, de 21 de juny, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la televisió digital terrestre i es regulen determinats aspectes per a l'alliberament del segon dividend digital.

No obstant això, l'aprovació del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, va introduir restriccions necessàries a la mobilitat de les persones i a l'exercici de nombroses activitats econòmiques i comercials. A més, la secretària d'Estat de Telecomunicacions i Infraestructures Digitals va dictar un conjunt d'instruccions, amb l'objectiu de garantir que la recepció d'un servei tan important com la televisió digital terrestre no es pogués veure afectada en aquests moments, i evitar la necessitat d'efectuar resintonitzacions als televisors dels ciutadans, a fi de no ocasionar moviments innecessaris de persones i visites dels instal·ladors als domicilis dels ciutadans.

Tot això va comportar un alentiment significatiu en el procés de canvis de freqüències en els centres emissors que han d'emetre en nous canals radioelèctrics com a conseqüència de l'alliberament del segon dividend digital, així com en les adaptacions dels sistemes de recepció del servei de comunicació audiovisual televisiva digital als edificis. En conseqüència, es va concloure la impossibilitat de finalitzar el procés d'alliberament del segon dividend digital en la data programada del 30 de juny de 2020.

L'ajornament del termini esmentat es va fer d'acord amb el que disposa el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 1 de la Decisió (UE) 2017/899 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de maig de 2017, i va ser comunicat per les autoritats espanyoles a la Comissió Europea amb data 30 de març de 2020.

És procedent fixar, per tant, una nova data per finalitzar el procés del segon dividend digital. Una vegada que s'està reactivant l'activitat social i econòmica i s'ha impulsat la transició cap a una nova normalitat, s'està reprenent el procés d'adaptació dels sistemes de recepció col·lectiva de la televisió digital dels edificis, i en funció de les últimes dades disponibles sobre el grau d'aquesta adaptació i la previsió d'evolució d'aquestes dades, s'estima el 30 de setembre de 2020 com a data en què es podrà completar l'adaptació esmentada.

Amb la finalitat de poder completar la resta d'actuacions necessàries, i en particular els canvis de freqüències en els transmissors de baixa potència, es fixa el 31 d'octubre de 2020 com a nova data per assolir l'alliberament del segon dividend digital.

VII

Així mateix, amb la finalitat d'evitar que la limitació de mobilitat i activitats establerta durant aquest període i la suspensió de terminis administratius, s'amplia el termini d'adaptació de les societats anònimes de gestió d'estibadors portuaris (SAGEP) que estableix la disposició transitòria primera del Reial decret llei 8/2017, de 12 de maig, pel qual es modifica el règim dels treballadors per a la prestació del servei portuari de manipulació de mercaderies en compliment de la Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea d'11 de desembre de 2014, recaiguda en l'Assumpte C-576/13 (procediment d'infracció 2009/4052), per un període de dos mesos. L'oportunitat de la norma es basa també en el fet que el termini esmentat ha finalitzat el 14 de maig de 2020, per la qual cosa és necessari actualitzar-lo de manera urgent.

En matèria de controls sanitaris, la importància de detectar de manera ràpida la presència de casos importats de COVID-19 que puguin generar brots al nostre país, així com localitzar els contactes estrets dels casos, suposa la necessitat de posar en marxa mesures d'índole sanitària als ports i aeroports espanyols. Aquestes mesures formen part d'un sistema global de detecció de casos importats, l'èxit del qual estarà determinat per la identificació precoç d'aquests casos i l'adopció immediata de les mesures de control oportunes que impedeixin la difusió incontrolada de la malaltia.

Per tant, en l'àmbit aeroportuari, en línia amb el que preveuen les directrius EASA/ ECDC (sigles en anglès de l'Agència Europea de Seguretat Aèria i del Centre Europeu per a la Prevenció i el Control de Malalties, respectivament) i sobre la base de les recomanacions internacionals de salut pública en el marítim s'han d'establir els controls sanitaris necessaris als ports i aeroports, que poden incloure la presa de la temperatura, un control documental i un control visual sobre l'estat del passatger.

El control documental s'ha de fer a través d'un formulari de salut pública, que té com a finalitat avaluar l'estat del passatger en relació amb la COVID-19 i servir com a instrument per localitzar els passatgers en cas que s'iniciï una recerca de contactes d'un cas confirmat de COVID-19.

Així, amb l'adopció de mesures higienicosanitàries i de control a l'entorn portuari i aeroportuari, s'ha d'avançar en la consecució d'un entorn segur des del punt de vista sanitari i que ofereixi seguretat i confiança als viatgers, amb la limitació del risc de transmissió de la COVID-19.

En matèria de recerca científica, la cooperació internacional ha tingut un creixement intens en els últims anys i molt especialment a l'entorn de la Unió Europea gràcies a l'enfortiment d'un Espai Europeu de Recerca i Innovació (ERA), capaç d'afrontar les necessitats de la societat i obert al món, en el qual els investigadors, els coneixements científics i les tecnologies circulen lliurement.

Durant l'actual programa marc de recerca i innovació, Horitzó 2020 (2014-2020), el creixement d'iniciatives de recerca en cooperació en geometria variable ha estat molt alt, i s'han creat diferents instruments de programació conjunta públicopúblics i públicoprivats, amb el suport financer de la Unió Europea i que han exigint un gran esforç de gestió i una aportació dinerària important per part dels diferents agents públics estatals de finançament del Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació.

La imminent obligatorietat de cofinançament per part dels estats membres a les associacions del programa de recerca i innovació Horitzó Europa (2021-2027) implica la necessitat de crear un mecanisme àgil que permeti la concessió de les subvencions per dur a terme aquests projectes.

Mitjançant aquest Reial decret llei s'estableix la possibilitat de concedir de manera directa les subvencions per dur a terme projectes de recerca científica, tècnica i innovació que són conseqüència de convocatòries públiques d'R+D+I efectuades per les estructures creades per diversos estats membres en execució del programa marc plurianual de la Unió Europea, a l'empara del que disposen els articles 182, 185, 186 i 187 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, així com les que s'efectuïn en el marc de les associacions creades a l'empara del mateix programa marc de recerca i innovació de la Unió Europea, així com de les convocatòries públiques de recerca i innovació competitives, avaluades segons estàndards internacionals d'avaluació per parells i gestionades per les estructures creades sobre la base de tractats o acords internacionals subscrits per Espanya.

Això permet suprimir un pas administratiu addicional, que no aportava valor afegit ni per als beneficiaris ni per a l'Administració, com era el de fer una segona convocatòria de subvencions interna per a projectes que ja havien estat avaluats i seleccionats internacionalment.

L'entrada en vigor dels canvis proposats en aquest Reial decret llei ha de millorar la possibilitat de cofinançament dels agents públics estatals de finançament en diferents programes internacionals i, per tant, ha de suposar una millora notable en les taxes de retorn obtingudes competitivament per les entitats espanyoles d'R+D+I.

La disposició final quarta incorpora una disposició addicional setzena a la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, que possibilita la llibertat d'amortització de les inversions fetes l'any 2020 en elements nous de l'immobilitzat material que impliquin la sensorització i la monitorització de la cadena productiva, així com la implantació de sistemes de fabricació basats en plataformes modulars o que redueixin l'impacte ambiental, afectes al sector industrial de l'automoció.

Aquesta mesura ha de permetre incentivar les decisions d'inversió immediates, amb manteniment de l'ocupació, i atreure una producció més gran de models electrificats i els seus components a les plantes de producció espanyoles, però també impulsar la indústria lligada al cicle de vida de bateries o la infraestructura de recàrrega, sistemes de mobilitat connectada i altres ecosistemes industrials en l'àmbit de la mobilitat sostenible.

Es tracta d'una mesura que ha de permetre que el sector afronti la seva reconversió per garantir la seva competitivitat a llarg termini, mitjançant la realització de les inversions tecnològiques necessàries que permetin avançar cap a la indústria de l'automoció del futur, en què seran protagonistes els vehicles sostenibles, connectats i fins i tot autònoms.

VIII

Aquest Reial decret llei es dicta conjuntament a l'empara de les competències exclusives de l'Estat que preveuen l'article 149.1.13a de la Constitució, en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica; l'article 149.1.22a de la Constitució, en matèria de legislació i l'autorització de les instal·lacions elèctriques quan el seu aprofitament afecti una altra comunitat o el transport d'energia surti del seu àmbit territorial; l'article 149.1.23a de la Constitució, en matèria de legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sense perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció; i l'article 149.1.25a de la Constitució, de bases del règim miner i energètic.

Els articles que s'esmenten, compresos al títol IV, es dicten de conformitat amb els títols competencials següents:

L'article 6 es dicta a l'empara de l'article 149.1.13a i 14a de la Constitució, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, hisenda general i deute de l'Estat.

L'article 7 es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat sobre hisenda general, que preveu l'article 149.1.14a de la Constitució.

Les modificacions que recull l'article 8 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'impacte ambiental, de conformitat amb la Sentència del Tribunal Constitucional 53/2017, d'11 de maig, es dicten a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució, que regula les bases del règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú, sense perjudici de les especialitats derivades de l'organització pròpia de les comunitats autònomes: l'article 34, apartat 4, tercer paràgraf, i l'article 43, apartat 3, segona oració. Així mateix, no tenen caràcter bàsic i, per tant, només són aplicables a l'Administració General de l'Estat i als seus organismes públics, l'article 34, apartat 4, paràgraf segon, última oració; l'article 43, apartat 2 i l'apartat 3, última oració; així com els terminis que estableixen els articles 34, 43 i 47.

L'article 9 es dicta a l'empara de les regles 13a, 14a i 21a de l'article 149.1 de la Constitució, que atribueixen a l'Estat, respectivament, les competències sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, hisenda general i deute de l'Estat, i ferrocarrils i transports terrestres que transcorrin pel territori de més d'una comunitat autònoma.

L'article 10 es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a i 21a de la Constitució, que atribueixen a l'Estat la competència sobre «bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica» i «ferrocarrils i transports terrestres que transcorrin pel territori de més d'una comunitat autònoma», respectivament.

L'article 11 es dicta a l'empara dels articles 149.1.13a i 18a de la Constitució, per tal com atribueixen a l'Estat la competència sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i bases del règim jurídic de les administracions públiques i del règim estatutari dels seus funcionaris.

L'article 12 es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de telecomunicacions que reconeix l'article 149.1.21a de la Constitució espanyola.

La disposició addicional cinquena es dicta a l'empara de les competències exclusives que corresponen a l'Estat en matèria de legislació laboral, hisenda de l'Estat, ports d'interès general i marina mercant, de conformitat amb el que disposen els articles 149.1.7a, 149.1.14a i 149.1.20a de la Constitució.

Per la seva banda, la disposició addicional sisena es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de sanitat exterior de l'article 149.1.16a de la Constitució.

La disposició final tercera es dicta a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria del procediment administratiu comú, sense perjudici de les especialitats derivades de l'organització pròpia de les comunitats autònomes.

IX

L'article 86 de la Constitució permet al Govern dictar decrets llei «en cas de necessitat extraordinària i urgent», sempre que no afectin l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

El reial decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que, tal com reiteradament ha exigint el nostre Tribunal Constitucional (sentències 6/1983, de 4 de febrer, FJ 5; 11/2002, de 17 de gener, FJ 4; 137/2003, de 3 de juliol, FJ 3; 189/2005, de 7 de juliol, FJ 3; 68/2007, FJ 10, i 137/2011, FJ 7), la finalitat que justifica la legislació d'urgència sigui subvenir a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons difícils de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, més quan la determinació d'aquest procediment no depèn del Govern.

Per tant, ha de quedar acreditada «l'existència d'una connexió necessària entre la situació d'urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir-hi (STC 29/1982, de 31 de maig, FJ 3; 182/1997, de 20 d'octubre, FJ 3, i 137/2003, de 3 de juliol, FJ 4)».

La regulació que es proposa en l'àmbit de l'accés està justificada per les circumstàncies de necessitat extraordinària i urgent que s'expliquen a continuació. En l'actualitat hi ha un elevat volum de sol·licituds d'accés i connexió en tràmit presentades en els últims 16 mesos de més de 430.000 MW de potència de nova generació amb avals dipositats i, d'aquests, més de 136.000 MW amb accés concedit. El ritme de noves sol·licituds s'ha anat incrementant de manera exponencial en els últims mesos i continua sent molt elevat, amb xifres pròximes als 30.000 MW sol·licitats cada mes.

La gran dimensió d'aquest contingent de sol·licituds es posa de manifest quan es comparen les xifres anteriors amb les principals magnituds del sistema elèctric nacional. Així, els 430.000 MW suposen més del quàdruple de la potència instal·lada existent a final de 2018, que arribava als 105.000 MW, dels quals 25.000 MW eren de tecnologia eòlica i uns 5.000 MW, fotovoltaics. Per la seva banda, la punta màxima històrica de la demanda del sistema elèctric espanyol se situa a l'entorn dels 45.000 MW, set vegades menys que la potència associada a les noves sol·licituds d'accés. Finalment, l'objectiu d'instal·lació de nova generació renovable fins a 2030 inclòs a l'esborrany del PNIEC 2021-2030 remès i avaluat per la Comissió Europea és amb prou feines de 60.000 MW, xifra molt allunyada dels valors referits.

La insuficiència de la regulació en la matèria impedeix diferenciar les sol·licituds corresponents a projectes fermes i viables de les que obeeixen a comportaments de caràcter especulatiu en l'iter procedimental d'accés i connexió a la xarxa. Més enllà de la desmesura de les xifres exposades, hi ha indicis addicionals fundats que posen de manifest l'eventual component especulatiu de bona part de les sol·licituds, com són:

- L'escassa maduresa dels projectes en el moment d'efectuar les peticions d'accés o d'autorització administrativa.
- L'augment de les peticions en els últims 16 mesos a un ritme mitjà pròxim als 30.000 MW mensuals.
- En un elevat nombre de casos, una vegada obtingut el permís d'accés, els seus titulars no han sol·licitat els permisos de connexió, fet que en molts casos és a causa de la inexistència d'un projecte real o d'una falta de maduresa d'aquest projecte. Dels aproximadament 110.000 MW que disposen de permís d'accés, més del 60% no disposa encara de permís de connexió.

L'anàlisi dels permisos d'accés dels dos últims trimestres de 2019 mostra que en el tercer trimestre es van atorgar permisos d'accés a 39.000 MW de plantes fotovoltaïques i eòliques i es van denegar per falta de capacitat a 21.000 MW. En el quart trimestre de l'any esmentat, es van atorgar permisos d'accés a 15.500 MW de plantes fotovoltaïques i eòliques i es van denegar per falta de capacitat a 39.500 MW. Aquest augment ràpid del ritme de desestimacions posa de manifest que la saturació artificial de la xarxa per projectes especulatiu poc madurs pot causar un perjudici a nombrosos projectes de generació que sí que estan emparats per una iniciativa ferma i que es poden qualificar de madurs. Així, la no adopció de les mesures que es proposen en aquest Reial decret llei implicaria l'augment de costos i la paralització de projectes de generació en avançat estat de maduració que, per indisponibilitat d'un punt d'accés a la xarxa, no es podrien portar a terme. Això posa en risc l'execució de moltes inversions, la creació d'ocupació i el desenvolupament de zones amb escasses alternatives econòmiques i, en alguns casos, subjectes a processos de tancaments de centrals tèrmiques convencionals, amb els consegüents efectes negatius que aquests tancaments poden tenir sobre l'ocupació i l'activitat d'aquestes zones.

A més, atesa la prolongació del període de maduració dels nous projectes de generació, no actuar amb caràcter urgent posaria en risc el compliment de la senda de penetració de renovables que ha fixat el PNIEC 2021-2030.

Així mateix, el fenomen de creixement inusitat de les sol·licituds de permisos d'accés i connexió, amb el component especulatiu esmentat, causaria un increment artificial i evitable dels costos de construcció de les noves centrals que, en últim terme, acabarien pagant els consumidors d'electricitat.

D'aquesta manera, és necessari afrontar amb urgència una reforma estructural en els criteris d'accés i la connexió a les xarxes de transport i distribució, ja que la situació que es pretén resoldre ha adquirit una conjuntura de grau exponencial i la falta de resolució immediata o una dilació en el temps impliquen agreujar de manera considerable l'aplicació de les mesures que preveu aquesta norma.

Alternativament, el que s'ha explicat fins aquí fa que la regulació d'aquests aspectes mitjançant el procediment legislatiu ordinari impliqui endarrerir la solució d'una manera inassumible per a un elevat nombre de projectes fermes, perquè es paralyzarien i es generaria un «efecte crida» que agreujaria encara més l'elevat contingent de sol·licituds.

Respecte al desenvolupament d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovables, la urgència respon a la carència d'un marc normatiu que proporcioni seguretat i certesa a les inversions necessàries en aquest sector, i faci previsible el finançament indispensable en aquest tipus de projectes, i permeti així assolir els compromisos adquirits en aquesta matèria.

Per tot això, és urgent establir un marc econòmic previsible i segur, que faci possible el desenvolupament accelerat de projectes de generació elèctrica renovable, que a més permeti traslladar als consumidors de manera anticipada els estalvis en els costos de producció d'energia elèctrica i aportï certesa a tota la cadena de valor de la indústria associada, i eviti períodes de carència que dificulten i amenacen la permanència en el territori de les empreses i els sectors implicats.

El termini necessari per construir una instal·lació fotovoltaica se situa al voltant dels 18 mesos, mentre que per a una instal·lació eòlica aquest termini s'incrementa fins als 24 mesos. Tenint en compte que al seu torn aquests terminis es poden veure incrementats per la tramitació administrativa necessària, estem davant d'un risc clar de no assolir els objectius fixats per al període 2020-2022. En aquest context, és convenient recordar que el termini establert per posar en marxa les instal·lacions adjudicatàries de les últimes subhastes efectuades l'any 2017 va ser de 30 mesos.

De la mateixa manera, hi ha una limitació lligada al desproveïment del mercat a tota la cadena de valor de la promoció renovable, que impedeix la construcció de volums importants de nova potència renovable en un espai temporal reduït, i d'aquesta manera no és possible postergar l'entrada gradual de nova potència en el sistema. Per tant, el retard esmentat comportaria no tan sols no assolir els objectius fixats per a l'any 2022, sinó tampoc els dels anys successius.

Per la seva banda, les modificacions de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, per eliminar les barreres normatives que impedeixen o obstaculitzen el desenvolupament de nous models de negoci, la innovació tecnològica i el desplegament massiu de renovables minimitzant el cost econòmic i mediambiental, es justifiquen per la necessitat extraordinària i urgent d'afavorir l'activitat econòmica i l'ocupació sostenible en un moment de crisi econòmica com la que es viu en l'actualitat com a conseqüència de l'alerta sanitària.

Les mesures empreses per garantir l'equilibri i la liquiditat en el sistema elèctric estan justificades per la necessitat imperiosa, d'una banda, d'aportar recursos addicionals al sistema de liquidacions que permetin reduir les càrregues financeres dels subjectes del sistema i, de l'altra, de donar un senyal d'estabilitat que permeti la continuïtat de les activitats associades i l'impuls de noves inversions.

En relació amb la liquidació de costos del sistema elèctric, l'adopció d'aquesta disposició és urgent a causa del venciment recent o proper de certs contractes que la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha subscrit amb les entitats financeres per a l'obertura d'aquests comptes i les dificultats trobades per renovar aquests contractes. En particular, les licitacions per a aquesta contractació han resultat desertes perquè no s'ha pogut incloure entre les seves condicions la cobertura de les despeses de manteniment esmentades.

D'altra banda, la urgència i la necessitat d'establir la moratòria en el compliment de certes obligacions d'aportació al Fons nacional d'eficiència energètica es justifiquen per la conjuntura econòmica que es deriva de la situació produïda per la COVID-19 (STC 61/2018, de 13 de juny, FJ 4.f). En aquest mateix sentit, es justifica que les entitats locals

puguin destinar el 2020, com a màxim, el 7 per cent del saldo positiu corresponent a l'any 2019 en despeses d'inversió per a l'adquisició de vehicles nets per a determinats serveis i la instal·lació de punts de recàrrega elèctrica per a aquests vehicles.

La reforma de la tramitació dels procediments d'avaluació ambiental respon a la seva agilitació en un context de necessitat i urgència de les polítiques de reactivació de l'activitat econòmica, i coadjuva a més als principis de transparència i seguretat jurídica en la seva tramitació.

Aquesta és la mateixa justificació que afecta la regulació destinada als arrendataris dels locals de les entitats públiques empresarials d'administració de les infraestructures ferroviàries, i que es deriva del tancament d'establiments comercials i d'altres tipus acordat en el Reial decret 463/2020, de 14 de març, i les seves disposicions posteriors de desplegament, així com les restriccions a la lliure circulació de les persones. Les mesures derivades de l'estat d'alarma relatives a la limitació de la mobilitat han afectat, a més, de manera molt singular els locals comercials situats a les estacions.

Aquesta limitació a la mobilitat també ha afectat les operacions necessàries per portar a efecte els canvis de freqüències en els centres emissors que han d'emetre en nous canals radioelèctrics com a conseqüència de l'alliberament del segon dividend digital, així com en les adaptacions dels sistemes de recepció del servei de comunicació audiovisual televisiva digital en els edificis, fet que obliga a adoptar amb caràcter urgent la nova data de 31 d'octubre de 2020 per finalitzar el procés del segon dividend digital.

Per la seva banda, els actes de liquidació tributària del cànon per utilització de les línies ferroviàries integrants de la Xarxa Ferroviària d'Interès General, i les declaracions que els suporten, es produeixen mensualment, segons la previsió legal. En el marc de l'estat d'alarma que es prolonga durant diversos mesos és necessari que l'administració que efectua la liquidació i els responsables de formular les declaracions disposin d'un criteri jurídic amb suport en una llei, que proporcioni la seguretat jurídica necessària. És necessari que la norma esmentada es produeixi en el termini més breu possible, abans de la següent liquidació mensual, amb efectes també de convalidació del criteri que ja s'aplica.

Quant a la necessitat i la urgència d'ampliar el termini que preveu l'article 70.1 del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, per a les convocatòries el termini de les quals conclou en l'exercici de 2020, es justifiquen en la mesura en què subsisteixen les necessitats de personal en virtut de les quals es van aprovar les preceptives ofertes d'ocupació pública. També per la necessitat d'informar els interessats en nom del principi de seguretat jurídica. No adoptar aquesta mesura urgent i necessària impediria l'execució de la totalitat de les convocatòries, amb la consegüent pèrdua de les places aprovades, així com la correlativa frustració de les expectatives dels aspirants que havien de participar en els procediments que no seria possible convocar en el marc d'aquestes habilitacions.

La suspensió de terminis que preveuen les disposicions addicionals tercera i quarta del Reial decret 463/2020, de 14 de març, no és aplicable al termini d'adaptació de les societats anònimes de gestió d'estibadors portuaris (SAGEP) que estableix la disposició transitòria primera del Reial decret llei 8/2017, de 12 de maig, pel qual es modifica el règim dels treballadors per a la prestació del servei portuari de manipulació de mercaderies en compliment de la Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea d'11 de desembre de 2014, recaiguda en l'Assumpte C-576/13 (procediment d'infracció 2009/4052).

Efectivament, el termini que defineix la disposició transitòria primera del Reial decret llei 8/2017 és difícilment assimilable a un dels tres tipus de terminis suspesos que recull el Reial decret 463/2020, de 14 de març, perquè és un termini de dret privat (mercantil) que es concedeix a una classe de societats anònimes (SAGEP) per tal que s'extingeixin o es transformin en empreses de treball temporal, tot això amb una finalitat laboral, relacionada amb la contractació de treballadors. De tot el que s'exposa, es justifica la necessitat extraordinària i urgent per ampliar el termini que esmenta el Reial decret llei 8/2017, de 12 de maig, mitjançant l'aprovació d'un nou instrument amb rang legal.

Respecte de la regulació urgent dels controls sanitaris necessaris als quals s'han de sotmetre els passatgers que arriben a Espanya per via aèria o marítima i l'abast d'aquests

controls, si bé les mesures excepcionals portades a terme a Espanya durant l'estat d'alarma han permès controlar en gran mesura els efectes de la crisi sanitària al nostre país, la situació de pandèmia continua a escala mundial. En aquest sentit, l'Organització Mundial de la Salut manté l'estat d'emergència de salut pública d'importància internacional pel coronavirus COVID-19, ja que molts països i zones del món estan en una situació epidemiològica molt desfavorable, fet que és encara un repte sense precedents per a la salut pública.

Per això, en aquests moments, és prioritari activar els mecanismes idonis per prevenir l'entrada a Espanya de casos de COVID-19 procedents de l'estranger, la qual cosa suposa la necessitat de posar en marxa mesures adequades de control sanitari als ports i aeroports, en relació amb els passatgers internacionals.

En efecte, la necessitat extraordinària i urgent de la regulació en matèria de controls sanitaris que conté aquest Reial decret llei deriva del caràcter crucial que suposa per al sistema de salut pública del nostre país la detecció de manera ràpida de casos importats de COVID-19 que puguin generar brots al nostre país, així com la importància de localitzar amb immediatesa els contactes estrets d'aquests casos.

Respecte de la situació en què estan les subvencions i ajudes públiques en l'àmbit de la recerca científica i tècnica i de la innovació i en què participen diferents entitats i que reben suport de la Unió Europea, ha suposat, moltes vegades, la pèrdua de fons comunitaris, derivada de la tardança a instrumentar un procés de concurrència competitiva nacional quan ja s'ha proposat a aquestes mateixes entitats el projecte en l'àmbit europeu o internacional, amb la duplicació de manera innecessària dels tràmits que s'han de fer, més quan la selecció d'aquests projectes a l'exterior ha complert tots els principis d'igualtat, mèrit i concurrència competitiva.

Aquesta duplicació és, a part d'això, anòmala als països del nostre entorn, que es limiten a autoritzar el lliurament dels fons públics una vegada el projecte ha estat seleccionat internacionalment, fet que provoca un desavantatge competitiu de gran importància per a tot l'ecosistema públic i privat de l'R+D+I espanyola, amb la consegüent pèrdua de posicions i de competitivitat en relació amb els equips d'altres països, en un entorn progressivament internacionalitzat i que disposa, cada dia, de sinergies més grans.

Per això és absolutament imprescindible alinear la normativa espanyola en aquesta matèria amb la de la resta d'estats membres de la Unió Europea i de l'entorn internacional, amb vista a garantir la igualtat d'oportunitats de les entitats espanyoles en la recerca de fons UE en entorns competitius.

Això ha de permetre, a més, una millor aplicació de fons de la Unió Europea a Espanya, i absorbir així de manera més eficient les disponibilitats que té el nostre país per a això, així com alleugerir la tramitació administrativa dels agents públics estatals de finançament del Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació, fet que de per si justificaria la necessitat urgent d'aprovar aquesta proposta normativa organitzativa (STC 60/1986, de 20 de maig) i d'eficiència en la captació de recursos financers per a la recerca científica i tecnològica.

L'adaptació urgent de l'objecte de l'Institut per a la Transició Justa, OA, de caràcter organitzatiu, requereix una norma legal el termini de tramitació de la qual impediria l'eficàcia en l'ajust de la gestió de la política de transició justa en el seu ple desplegament.

Els motius que s'acaben d'exposar justifiquen àmpliament la concurrència dels requisits constitucionals de necessitat extraordinària i urgent, que habiliten el Govern per aprovar aquest Reial decret llei dins del marge d'apreciació que, com a òrgan de direcció política de l'Estat, li reconeix l'article 86.1 de la Constitució (STC 142/2014, FJ 3, i STC 61/2018, FJ 4 i 7).

Aquest Reial decret llei respecta els límits establerts constitucionalment per a l'ús d'aquest instrument normatiu, atès que no afecta l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

X

Aquest Reial decret llei s'adequa als principis de bona regulació que preveu l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

D'aquesta manera, es compleix el principi de necessitat, que ha quedat justificat plenament. Igualment, es dona compliment als principis de seguretat jurídica, proporcionalitat i eficàcia, i es destaca que les mesures que incorpora són congruents amb l'ordenament jurídic i incorporen la millor alternativa possible atesa la situació d'excepcionalitat, perquè conté la regulació necessària i imprescindible per a la consecució dels objectius prèviament esmentats.

Quant al principi de transparència, atès que es tracta d'un reial decret llei, la seva tramitació està exempta de consulta pública prèvia i dels tràmits d'audiència i informació públiques.

Finalment, respecte del principi d'eficiència, no s'imposen més càrregues que les estrictament necessàries i es redueixen en la regulació dels procediments d'avaluació ambiental.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta de la vicepresidenta quarta del Govern i ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic; la vicepresidenta tercera del Govern i ministra d'Afers Econòmics i Transformació Digital; la ministra d'Hisenda; el ministre de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana; la ministra de Política Territorial i Funció Pública; el ministre de Sanitat, i el ministre de Ciència i Innovació, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 23 de juny de 2020,

DISPOSO:

TÍTOL I

Mesures per al desenvolupament ordenat i l'impuls de les energies renovables

Article 1. *Criteris per ordenar l'accés i la connexió a les xarxes de transport i distribució d'electricitat.*

1. Els titulars dels permisos d'accés per a instal·lacions de generació d'energia elèctrica que hagin obtingut aquests permisos en una data posterior al 27 de desembre de 2013, i abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, han d'acreditar el compliment de les fites administratives següents en uns terminis no superiors als que s'estipulen a continuació:

a) Si el permís d'accés es va obtenir en una data compresa entre el 28 de desembre de 2013 i el 31 de desembre de 2017, tots dos inclusivament:

- 1r Sol·licitud presentada i admesa de l'autorització administrativa prèvia: 3 mesos.
- 2n Obtenció de la declaració d'impacte ambiental favorable: 18 mesos.
- 3r Obtenció de l'autorització administrativa prèvia: 21 mesos.
- 4t Obtenció de l'autorització administrativa de construcció: 24 mesos.
- 5è Obtenció de l'autorització administrativa d'explotació definitiva: 5 anys.

b) Si el permís d'accés es va obtenir amb posterioritat al 31 de desembre de 2017 i abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei:

- 1r Sol·licitud presentada i admesa de l'autorització administrativa prèvia: 6 mesos.
- 2n Obtenció de la declaració d'impacte ambiental favorable: 22 mesos.
- 3r Obtenció de l'autorització administrativa prèvia: 25 mesos.
- 4t Obtenció de l'autorització administrativa de construcció: 28 mesos.
- 5è Obtenció de l'autorització administrativa d'explotació definitiva: 5 anys.

Tots els terminis que assenyalen els apartats a) i b) s'han de computar des de la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Els titulars de permisos d'accés per a instal·lacions de generació d'energia elèctrica que s'atorguin des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei han de complir les fites administratives que preveu l'apartat b), i els terminis s'han de computar des de la data d'obtenció dels permisos d'accés.

Els titulars dels permisos d'accés disposen d'un termini màxim de 6 mesos per sol·licitar el permís de connexió. El termini assenyalat s'ha de computar des de la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, excepte per als casos en què encara no s'hagi obtingut el permís d'accés, per als quals s'ha de computar des que s'obtingui aquest permís. La no presentació d'aquesta sol·licitud en el termini esmentat suposa la caducitat automàtica del permís d'accés corresponent i l'execució immediata per l'òrgan competent per a l'emissió de les autoritzacions administratives de les garanties econòmiques presentades per tramitar la sol·licitud d'accés a les xarxes de transport i distribució en compliment del que preveuen els articles 59 *bis* i 66 *bis* del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica.

En permisos d'accés atorgats per a projectes d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica de tecnologia hidràulica de bombament, els terminis que estableix aquest apartat es poden estendre a sol·licitud del titular sense que en cap cas el termini total de vigència dels permisos sense disposar de l'autorització administrativa d'explotació definitiva superi els 7 anys.

2. La no acreditació davant del gestor de la xarxa del compliment de les fites administratives esmentades dins del termini establert i en la forma pertinent suposa la caducitat automàtica dels permisos d'accés i, si s'escau, d'accés i connexió concedits i l'execució immediata per l'òrgan competent per a l'emissió de les autoritzacions administratives de les garanties econòmiques presentades per a la tramitació de la sol·licitud d'accés a les xarxes de transport i distribució. No obstant això, si per causes no imputables al promotor, no es produeix una declaració d'impacte ambiental favorable, no s'ha de procedir a l'execució de les garanties esmentades. Si les instal·lacions estan exemptes de l'obtenció d'algun dels tràmits anteriors, els titulars han d'acreditar aquesta circumstància mitjançant un escrit de l'òrgan competent per dictar l'autorització o la declaració d'impacte corresponent. De la mateixa manera, per acreditar el compliment de la fita de la sol·licitud de l'autorització administrativa, la sol·licitud ha de complir la normativa que sigui aplicable i en particular el que estableixen l'article 53 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i l'article 35 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació d'impacte ambiental. L'òrgan competent per dictar l'autorització ha d'emetre un escrit que acrediti que la sol·licitud esmentada ha estat presentada i admesa.

No obstant això, els titulars dels permisos d'accés i, si s'escau, d'accés i connexió que hagin obtingut aquests permisos en una data posterior al 27 de desembre de 2013, i abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, i els que, tot i haver-los sol·licitat abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, encara no els hagin obtingut, poden renunciar als seus permisos d'accés i connexió o, si s'escau, a la sol·licitud presentada, en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, i s'ha de procedir a la devolució de les garanties econòmiques presentades per tramitar la sol·licitud d'accés a les xarxes de transport i distribució. La renúncia esmentada l'ha de comunicar l'òrgan substantiu a l'òrgan ambiental perquè procedeixi a dictar la resolució de finalització del procediment corresponent.

Article 2. *Desenvolupament ordenat d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovables.*

S'afegeix l'apartat 7 *bis* a l'article 14 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, que queda redactat així:

«7 *bis* Adicionalment al règim retributiu específic que preveu l'apartat anterior, amb l'objecte d'afavorir la previsibilitat i l'estabilitat en els ingressos i el finançament

de les noves instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovable que es construeixin, el Govern ha de desplegar reglamentàriament un altre marc retributiu per a la generació d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovable, basat en el reconeixement a llarg termini d'un preu fix per l'energia.

El marc retributiu esmentat s'ha d'atorgar mitjançant procediments de concurrència competitiva en què el producte a subhastar sigui l'energia elèctrica, la potència instal·lada o una combinació de totes dues i la variable sobre la qual s'ha d'oferir sigui el preu de retribució d'aquesta energia.

En els procediments de concurrència competitiva, que han d'estar orientats a l'eficiència en costos, es pot distingir entre diferents tecnologies de generació en funció de les seves característiques tècniques, mida, nivells de gestionabilitat, criteris de localització, maduresa tecnològica i d'altres que garanteixin la transició cap a una economia descarbonitzada, així com tenir en compte les particularitats de les comunitats d'energies renovables perquè aquestes puguin competir per l'accés al marc retributiu en un nivell d'igualtat amb altres participants, tot això d'acord amb la normativa comunitària.

En el cas d'instal·lacions de petita magnitud i projectes de demostració, se'ls pot eximir del procediment de concurrència competitiva per a l'atorgament dels marcs retributius esmentats d'acord amb el que es desplegui reglamentàriament. En aquests casos, es pot utilitzar com a referència retributiva el resultat dels procediments esmentats, i s'ha de garantir l'orientació a l'eficiència en costos.»

Article 3. Modificació del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica.

El Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica, queda modificat de la manera següent:

U. Es modifica l'article 115, que queda redactat de la manera següent:

«Article 115. *Necessitat d'autorització.*

1. La construcció, l'ampliació, la modificació i l'explotació de totes les instal·lacions elèctriques a les quals es refereix l'article 111 del present Reial decret requereixen les resolucions administratives següents:

a) Autorització administrativa prèvia, que es refereix a l'avantprojecte de la instal·lació com a document tècnic que s'ha de tramitar, si s'escau, conjuntament amb l'estudi d'impacte ambiental. Així mateix, en els casos en què sigui necessari, permet la iniciació dels tràmits corresponents per a l'ocupació del domini públic maritimoterrestre.

b) Autorització administrativa de construcció, que es refereix al projecte concret de la instal·lació i permet al seu titular la construcció o l'establiment d'aquesta instal·lació.

c) Autorització d'explotació, que permet, una vegada executat el projecte, posar en tensió les instal·lacions i procedir a la seva explotació comercial.

Les sol·licituds d'autorització administrativa prèvia i de construcció que defineixen els paràgrafs a) i b) d'aquest apartat es poden efectuar de manera consecutiva, coetània o conjunta.

2. Les modificacions d'instal·lacions de generació que hagin obtingut autorització administrativa prèvia poden obtenir autorització administrativa de construcció sense requerir una nova autorització administrativa prèvia quan es compleixin totes les condicions següents:

a) Les modificacions no siguin objecte d'una avaluació ambiental ordinària d'acord amb el que estableix l'article 7.1 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

b) Els terrenys afectats per la instal·lació de producció després de les modificacions no excedeixin la poligonal definida en el projecte autoritzat o, si l'excedeixen, no requereixin expropiació forçosa i disposin de compatibilitat urbanística.

c) La potència instal·lada, després de les modificacions, no excedeixi en més del deu per cent la potència definida en el projecte original. Això s'entén sense perjudici de les implicacions que, si s'escau, de conformitat amb el que estableix la disposició addicional catorzena, pugui tenir aquest excés de potència als efectes dels permisos d'accés i connexió.

d) Les modificacions no suposin un canvi en la tecnologia de generació.

e) Les modificacions no suposin alteracions de la seguretat tant de la instal·lació principal com de les instal·lacions auxiliars en servei.

f) No es requereixi declaració, en concret, d'utilitat pública, per efectuar les modificacions previstes.

g) Les modificacions no produeixin afeccions sobre altres instal·lacions de producció d'energia elèctrica en servei.

3. Als efectes del que estableix l'article 53.2 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, es consideren modificacions no substancials, i únicament han d'obtenir l'autorització d'explotació, amb l'acreditació prèvia del compliment de les condicions de seguretat de les instal·lacions i de l'equip associat, les que compleixin les característiques següents:

a) No estiguin dins de l'àmbit d'aplicació de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

b) Que no suposin una alteració de les característiques tècniques bàsiques (potència, capacitat de transformació o de transport, etc.) superior al 5 per cent de la potència de la instal·lació.

c) Que no suposin alteracions de la seguretat tant de la instal·lació principal com de les instal·lacions auxiliars en servei.

d) Que no es requereixi declaració, en concret, d'utilitat pública, per efectuar les modificacions previstes.

e) Les modificacions de línies que no provoquin canvis de servitud sobre el traçat.

f) Les modificacions de línies que, fins i tot provocant canvis de servitud sense modificació del traçat, s'hagin fet de mutu acord amb els afectats, segons el que estableix l'article 151 d'aquest Reial decret.

g) Les modificacions de línies que impliquin la substitució de suports o conductors per deteriorament o trencament, sempre que es mantinguin les condicions del projecte original.

h) La modificació de la configuració d'una subestació sempre que no es produeixi variació en el nombre de carrers ni en el de posicions.

i) En el cas d'instal·lacions de transport o distribució, que no impliquin canvis retributius.»

Dos. L'apartat 1 de l'article 125 queda redactat de la manera següent:

«1. Les sol·licituds formulades de conformitat amb l'article 122 s'han de sotmetre al tràmit d'informació pública durant el termini de trenta dies, i a aquest efecte se n'ha d'inserir un anunci extracte en el «Butlletí Oficial» de la província respectiva o «Diari Oficial» de la comunitat autònoma respectiva, i a més, en el «Butlletí Oficial de l'Estat». En el supòsit que la instal·lació afecti més d'una província, correspon tramitar la publicació de l'anunci en el «Butlletí Oficial de l'Estat» a les àrees o, si s'escau, les dependències d'Indústria i Energia a la província de les quals tingui origen la instal·lació. Durant el termini de trenta dies esmentat, els interessats poden formular les al·legacions que considerin oportunes.»

Tres. L'apartat 2 de l'article 127 queda redactat de la manera següent:

«2. A aquests efectes, s'ha de remetre, per part de l'administració competent per tramitar l'expedient, una separata de l'avantprojecte, que contingui les característiques generals de la instal·lació i la documentació cartogràfica corresponent i, si s'escau, un document de síntesi de l'estudi d'impacte ambiental, per tal que en un termini de trenta dies prestin la seva conformitat o oposició a l'autorització sol·licitada. Transcorregut aquest termini sense que les diferents administracions, organismes o empreses de servei públic o de serveis d'interès general afectades en els seus béns i drets hagin contestat, s'entén la conformitat de l'administració esmentada amb l'autorització de la instal·lació.»

Quatre. Es modifica l'apartat 1 de l'article 131, el qual queda redactat de la manera següent:

«1. L'administració competent per tramitar l'expedient ha de remetre les separates del projecte presentat a les diferents administracions, organismes o empreses de servei públic o de serveis d'interès general afectades, amb béns i drets al seu càrrec, per tal que estableixin el condicionat tècnic procedent, en el termini de trenta dies. Transcorregut aquest termini sense que les diferents administracions, organismes o empreses de servei públic o de serveis d'interès general afectades en els seus béns i drets hagin contestat, s'entén la conformitat de l'administració esmentada amb les especificacions tècniques proposades en el projecte d'execució.»

Cinc. Se suprimeix l'apartat b) de l'article 131.2.

Sis. L'apartat 4 de l'article 131 queda redactat de la manera següent:

«4. En cas d'objeccions del peticionari, s'han de traslladar a l'administració, els organismes o les empreses de servei públic o de serveis d'interès general que van emetre el condicionat tècnic corresponent, per tal que en el termini de quinze dies mostrin la seva conformitat o objeccions a aquesta contestació. Transcorregut aquest termini sense que l'administració, els organismes o les empreses de servei públic o de serveis d'interès general esmentats emetin un nou escrit d'objeccions sobre el seu condicionat, s'entén la conformitat amb la contestació al condicionat efectuada pel peticionari.»

Set. El primer paràgraf de l'article 144 queda redactat de la manera següent:

«La sol·licitud de reconeixement, en concret, d'utilitat pública, juntament amb el document tècnic que esmenta l'article anterior, s'han de sotmetre al tràmit d'informació pública durant el termini de trenta dies.»

Vuit. L'apartat 1 de l'article 146 queda redactat de la manera següent:

«1. L'òrgan encarregat de tramitar l'expedient, simultàniament al tràmit d'informació pública, ha de donar compte de la sol·licitud i de la part del document tècnic per la qual les diferents administracions, organismes o empreses de servei públic o de serveis d'interès general estiguin afectats, a fi que aquests emetin l'informe corresponent, en el termini de trenta dies. Transcorregut aquest termini sense que les diferents administracions, organismes o empreses de servei públic o de serveis d'interès general afectades en els seus béns i drets hagin contestat, s'entén que no hi ha cap objecció amb la declaració d'utilitat pública de la instal·lació.»

Nou. S'afegeix una disposició addicional catorzena amb la redacció següent:

«Disposició addicional catorzena. *Consideració d'una mateixa instal·lació de generació als efectes dels permisos d'accés i connexió.*

1. Els permisos d'accés i connexió atorgats només tenen validesa per a la instal·lació per a la qual es van concedir. Així mateix, l'atorgament d'un permís d'accés i connexió a una instal·lació està condicionat al fet que aquesta es pugui considerar la mateixa instal·lació que aquella a què es refereix la sol·licitud amb la qual es va iniciar el procediment d'accés i connexió.

2. Per valorar si una instal·lació es pot considerar la mateixa hi són aplicables els criteris que recull l'annex II. A proposta de la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, aquests criteris es poden modificar mitjançant un reial decret.

3. En tot cas, la consideració que una instal·lació no sigui la mateixa porta implícita la necessitat d'efectuar una nova sol·licitud d'accés i connexió a la xarxa per obtenir nous permisos.

4. En els casos en què les instal·lacions amb permisos d'accés i connexió sol·licitats i/o concedits hagin patit modificacions que impliquin que aquestes instal·lacions es puguin considerar les mateixes d'acord amb el que estableix aquesta disposició, els titulars han d'actualitzar la sol·licitud dels permisos d'accés i connexió, o si s'escau, actualitzar els permisos d'accés i connexió concedits per adaptar-los a les característiques de la instal·lació modificada.

5. En cap cas l'actualització dels permisos d'accés i connexió per les causes a les quals es refereix l'apartat anterior comporta la modificació de la data de concessió d'aquests permisos, que segueix sent la mateixa que la del permís concedit.

De la mateixa manera, en cap cas l'actualització d'una sol·licitud d'accés i connexió per les raons a les quals es refereix l'apartat anterior suposa la modificació de la data en què es consideri efectuada la sol·licitud d'acord amb el que, sobre això, estableixi el procediment que reguli la concessió dels permisos d'accés i connexió.

En el cas d'hibridació d'una instal·lació que tingui un permís d'accés ja concedit, als efectes del còmput del compliment de les fites administratives:

a) Per a la tecnologia que disposava del permís d'accés inicial, el còmput dels terminis s'ha de fer a partir de la concessió d'aquest permís.

b) Per a la nova part hibridada no prevista en el permís d'accés original, la data d'inici del còmput dels terminis és la d'actualització del permís d'accés.»

Deu. S'afegeix un annex II amb la redacció següent:

«ANNEX II

Criteris per considerar que una instal·lació de generació d'electricitat és la mateixa als efectes dels permisos d'accés i connexió concedits o sol·licitats

1. Als efectes de la concessió dels permisos d'accés i connexió sol·licitats i de la vigència dels permisos d'accés i connexió ja atorgats, es considera que una instal·lació de generació d'electricitat és la mateixa que una altra que ja hagi sol·licitat o obtingut els permisos d'accés i connexió, si no es modifica cap de les característiques següents:

a) Tecnologia de generació. Es considera que no s'ha modificat la tecnologia de generació si es manté el caràcter síncron o asíncron de la instal·lació. Així mateix, en el cas d'instal·lacions incloses en l'àmbit d'aplicació del Reial decret 413/2014, de 6 de juny, pel qual es regula l'activitat de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovables, cogeneració i residus, es considera que no s'ha modificat la tecnologia si la instal·lació pertany al mateix grup al qual es refereix l'article 2 del Reial decret esmentat. L'addició d'elements d'emmagatzematge d'energia no implica que es modifiqui la tecnologia de la instal·lació.

b) Capacitat d'accés. La capacitat d'accés sol·licitada o concedida no es pot incrementar en una quantia superior al 5% de la capacitat d'accés sol·licitada o concedida en el permís d'accés original. A aquests efectes, s'entén per capacitat d'accés la que consti en el permís d'accés o en la seva sol·licitud. Si s'hi recullen diversos valors de potència sense indicar clarament de quin es tracta, és el valor que reflecteixi la potència activa màxima que es pot injectar a la xarxa. Aquest valor no és necessari que sigui coincident amb la potència instal·lada o la potència nominal de la instal·lació. No obstant això, no es considera que es manté la capacitat d'accés quan aquesta disminueixi respecte de la sol·licitada o l'atorgada en el permís d'accés com a conseqüència d'una reducció de potència instal·lada o nominal que resulti de la divisió d'un projecte en dos o més projectes d'instal·lació de generació la suma de potències dels quals sigui igual a la potència original.

c) Ubicació geogràfica. Es considera que no s'ha modificat la ubicació geogràfica de les instal·lacions de generació quan el centre geomètric de les instal·lacions de generació plantejades inicialment i finalment, sense considerar les infraestructures d'evacuació, no difereix en més de 10.000 metres.

En cas que es faci una hibridació, als efectes dels permisos d'accés i connexió, la instal·lació es considera la mateixa sempre que es compleixin els criteris assenyalats anteriorment. No obstant això, en el cas d'hibridació d'instal·lacions ja en servei o projectes que ja disposin de permisos d'accés concedit, la condició a) només és aplicable als mòduls de generació d'electricitat existents o a aquells als quals es refereixi el permís d'accés ja atorgat.

2. En el cas d'instal·lacions de generació d'electricitat que, de conformitat amb el que estableix el Reglament (UE) 2016/631, de 14 d'abril de 2016, que estableix un codi de xarxa sobre requisits de connexió de generadors a la xarxa, estiguin integrades per més d'un mòdul de generació d'electricitat, la condició associada a la tecnologia de generació a la qual es refereix l'apartat anterior és aplicable a cadascun dels mòduls de generació que la integren, de manera que la instal·lació de generació d'electricitat esmentada no es pot considerar la mateixa si es modifica la tecnologia de generació de qualsevol dels mòduls de generació d'electricitat que la integren.»

TÍTOL II

Mesures per a l'impuls de nous models de negoci

Article 4. *Modificació de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric.*

La Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, queda modificada de la manera següent:

U. Es modifica l'apartat 13.b) de l'article 3, el qual queda redactat amb el contingut següent:

«b) Instal·lacions de producció incloent-hi les seves infraestructures d'evacuació, transport secundari, distribució, connexions de servei, línies directes, i les infraestructures elèctriques de les estacions de recàrrega de vehicles elèctrics d'una potència superior a 250 kW, que excedeixin l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma, així com les línies directes connectades a instal·lacions de generació de competència estatal.»

Dos. S'afegeix un apartat d) a l'apartat 4 de l'article 4, el qual queda redactat amb el contingut següent:

«d) La construcció de determinades instal·lacions a la xarxa de transport sigui crítica per a la transició energètica i l'electrificació de l'economia i aquestes instal·lacions no estiguin previstes a l'instrument de planificació vigent.»

Tres. S'afegeixen tres epígrafs h), i) i j) a l'apartat 1 de l'article 6, amb la redacció següent:

«h) Els titulars d'instal·lacions d'emmagatzematge, que són les persones físiques o jurídiques que tenen instal·lacions en què es difereix l'ús final d'electricitat a un moment posterior a quan es va generar, o que fan la conversió d'energia elèctrica en una forma d'energia que es pugui emmagatzemar per a la subsegüent reconversió d'aquesta energia en energia elèctrica.

Tot això sense perjudici del que preveu l'article 5 de la Llei 17/2013, de 29 d'octubre, per a la garantia del subministrament i l'increment de la competència en els sistemes elèctrics insulars i extrapeninsulars, i de la possibilitat que els subjectes productors, consumidors o titulars de xarxes de transport i distribució puguin tenir aquest tipus d'instal·lacions sense perdre la seva condició.

i) Els agregadors independents, que són participants en el mercat de producció d'energia elèctrica que presten serveis d'agregació i que no estan relacionats amb el subministrador del client, entenent-se per agregació l'activitat exercida per persones físiques o jurídiques que combinen múltiples consums o electricitat generada de consumidors, productors o instal·lacions d'emmagatzematge per a la seva venda o compra en el mercat de producció d'energia elèctrica.

j) Les comunitats d'energies renovables, que són entitats jurídiques basades en la participació oberta i voluntària, autònomes i efectivament controlades per socis o membres que estan situats en les proximitats dels projectes d'energies renovables que siguin propietat de les entitats jurídiques esmentades i que aquestes hagin desenvolupat, els socis o membres de les quals siguin persones físiques, pimes o autoritats locals, inclosos els municipis, i la finalitat primordial de les quals sigui proporcionar beneficis mediambientals, econòmics o socials als socis o membres o a les zones locals on operen, en lloc de guanys financers.»

Quatre. Es modifica l'apartat 10 de l'article 14 en el sentit següent:

«10. Sense perjudici del que s'ha establert en relació amb la comercialització de referència, la retribució a l'activitat de comercialització és la que lliurement es pacti entre les parts.

Els consumidors i els titulars d'instal·lacions d'emmagatzematge, ja sigui directament o a través del seu comercialitzador o d'un agregador independent, poden obtenir els ingressos que corresponguin, per la seva participació, si s'escau, en els serveis inclosos en el mercat de producció d'acord amb el que es determini reglamentàriament.»

Cinc. S'afegeix un apartat 12 a l'article 33 amb la redacció següent:

«12. Els titulars dels permisos d'accés d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica que hibridin aquestes instal·lacions incorporant-hi mòduls de generació d'electricitat que utilitzin fonts d'energia primària renovable o incorporant-hi instal·lacions d'emmagatzematge poden evacuar l'energia elèctrica utilitzant el mateix punt de connexió i la capacitat d'accés ja concedida, sempre que la nova instal·lació compleixi els requisits tècnics que li siguin aplicables.

Així mateix, es poden efectuar sol·licituds de permisos d'accés per a instal·lacions híbrides que incorporin diverses tecnologies sempre que almenys una d'aquestes utilitzi una font d'energia primària renovable o incorpori instal·lacions d'emmagatzematge.»

Sis. Es modifica l'apartat 1 de l'article 49, que queda redactat així:

«1. Les empreses elèctriques, els consumidors i l'operador del sistema, en coordinació amb altres agents, poden dur a terme i aplicar mesures que fomentin

una millora de la gestió de la demanda elèctrica i que contribueixin a l'optimització de la corba de càrrega i/o a l'eficiència i l'estalvi energètics.

Els consumidors i els titulars d'instal·lacions d'emmagatzematge, bé directament o a través de comercialitzadors o agregadors independents, poden participar, si s'escau, en els serveis inclosos en el mercat de producció o gestió de la demanda d'acord amb el que es determini reglamentàriament.»

Set. Es modifica l'apartat 1 de l'article 53, que queda redactat amb el contingut següent:

«1. Per a la posada en funcionament de noves instal·lacions de transport, distribució, producció, línies directes i infraestructures elèctriques de les estacions de recàrrega de vehicles elèctrics d'una potència superior a 250 kW, que preveu aquesta Llei, o modificació de les existents, es requereixen les autoritzacions administratives següents:

a) Autorització administrativa prèvia, que s'ha de tramitar amb l'avantprojecte de la instal·lació com a document tècnic i, si s'escau, conjuntament amb l'avaluació d'impacte ambiental, segons el que disposa la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i atorga a l'empresa autoritzada el dret a portar a terme una instal·lació concreta en determinades condicions.

L'autorització administrativa d'instal·lacions de generació no es pot atorgar si el titular no ha obtingut prèviament els permisos d'accés i connexió a les xarxes de transport o distribució corresponents.

b) Autorització administrativa de construcció, que permet al titular efectuar la construcció de la instal·lació amb el compliment dels requisits tècnics exigibles.

Per sol·licitar-la, el titular ha de presentar un projecte d'execució juntament amb una declaració responsable que acrediti el compliment de la normativa que li sigui aplicable.

Per a la seva resolució s'han d'analitzar els condicionats exclusivament tècnics de les administracions públiques, els organismes o les empreses que prestin serveis públics o d'interès econòmic general, únicament pel que fa a béns i drets de la seva propietat que estiguin afectats per la instal·lació.

La tramitació i la resolució d'autoritzacions que defineixen els paràgrafs a) i b) de l'apartat 1 d'aquest article es poden efectuar de manera consecutiva, coetània o conjunta.

c) Autorització d'explotació, que permet, una vegada executat el projecte, posar en tensió les instal·lacions i procedir a la seva explotació.

Les connexions de servei poden requerir les autoritzacions administratives que preveu aquest apartat en els termes que estableixin per reglament les administracions públiques en l'àmbit de les seves competències respectives.

En el cas d'instal·lacions mòbils de la xarxa de transport o xarxa de distribució que s'hagin d'implantar transitòriament per un període inferior a dos anys i que es connectin a les xarxes esmentades, amb caràcter previ a l'autorització d'explotació, requereixen una autorització administrativa de construcció que rep el nom d'autorització d'implantació, i queden eximides de l'autorització administrativa prèvia. L'autorització d'implantació es regeix pel que disposa l'annex, que es pot modificar per reglament.

Les autoritzacions administratives d'instal·lacions de generació es poden atorgar per una potència instal·lada superior a la capacitat d'accés que consti en el permís d'accés. La capacitat d'accés és la potència activa màxima que se li permet abocar a la xarxa a una instal·lació de generació d'electricitat. Si les autoritzacions administratives emeses afecten instal·lacions existents amb règim retributiu específic, les seves modificacions s'han de comunicar per a la seva inscripció en el registre de règim retributiu específic i la diferenciació a efectes retributius de la generació derivada de les modificacions esmentades.»

Vuit. Es modifica el primer paràgraf de l'apartat 2 de l'article 53, amb la redacció següent:

«2. L'administració pública competent pot establir que determinats tipus de modificacions no substancials de les instal·lacions de transport, distribució i producció, línies directes i infraestructures elèctriques de les estacions de recàrrega de vehicles elèctrics d'una potència superior a 250 kW no quedin sotmeses a les autoritzacions administratives prèvies que preveuen els apartats 1.a) i b).»

Nou. S'afegeix un paràgraf a l'apartat 3 de l'article 53, amb la redacció següent:

«3. Així mateix, reglamentàriament el Govern pot eximir determinades instal·lacions elèctriques l'objecte de les quals sigui la recerca i el desenvolupament tecnològic del règim d'autoritzacions que preveuen els apartats 1.a) i 1.b) d'aquest article. En tot cas, perquè un projecte pugui ser eximit de l'autorització administrativa prèvia, aquest projecte concret ha d'estar exempt de l'obtenció de declaració d'impacte ambiental.

Perquè un projecte es consideri d'R+D+I als efectes del paràgraf anterior, aquest ha d'estar subjecte a una convocatòria estatal europea o nacional específica que així ho reflecteixi, o bé ha de tenir un reconeixement exprés a aquest efecte dictat per la Secretaria d'Estat d'Energia.»

Deu. Es modifica l'apartat 1 de l'article 54, que queda redactat amb el contingut següent:

«1. Es declaren d'utilitat pública les instal·lacions elèctriques de generació, transport, distribució d'energia elèctrica i les infraestructures elèctriques de les estacions de recàrrega de vehicles elèctrics d'una potència superior a 250 kW, als efectes d'expropiació forçosa dels béns i els drets necessaris per al seu establiment i de la imposició i l'exercici de la servitud de pas.»

Onze. S'introdueix una disposició addicional vint-i-tresena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional vint-i-tresena. *Bancs de proves reguladors.*

A l'empara d'aquesta Llei i amb l'objecte de complir els objectius que s'hi preveuen, així com els objectius d'energia i clima i la sostenibilitat ambiental, es poden establir bancs de proves reguladors en els quals es desenvolupin projectes pilot amb la finalitat de facilitar la recerca i la innovació en l'àmbit del sector elèctric.

A aquest efecte, els projectes pilot esmentats han d'estar emparats per una convocatòria efectuada mitjançant un reial decret del Govern. En aquesta convocatòria es poden establir particularitats i, si s'escau, determinades exempcions de les regulacions del sector elèctric, sense perjudici del principi de sostenibilitat econòmica i financera del sistema elèctric. Els projectes han de tenir caràcter limitat quant al seu volum, temps de realització i àmbit geogràfic.»

Dotze. S'introdueix un annex amb la redacció següent:

«ANNEX

Autorització administrativa d'implantació

Les instal·lacions mòbils han de disposar d'una autorització administrativa d'implantació de la instal·lació en un lloc concret. Per obtenir aquesta autorització administrativa, el sol·licitant ha de presentar un projecte d'execució i un projecte d'implantació davant l'òrgan competent, així com un informe sobre aquest projecte de l'ajuntament on es pretengui ubicar la instal·lació. Aquesta resolució d'autorització administrativa d'implantació s'ha d'emetre en el termini de tres mesos des que es

presenti la documentació ressenyada per l'administració competent per dictar l'autorització administrativa d'implantació.

Amb caràcter excepcional i davant de casos d'emergència, l'administració competent per dictar l'autorització administrativa d'implantació pot autoritzar provisionalment la implantació d'una instal·lació elèctrica mòbil amb la finalitat de garantir el subministrament en una determinada zona durant el temps estrictament necessari fins a l'obtenció de l'autorització d'implantació. En tot cas, aquest període no pot ser superior a un any. L'autorització esmentada s'ha de comunicar al municipi en el qual s'implanti la instal·lació.»

TÍTOL III

Mesures per al foment de l'eficiència energètica

Article 5. *Modificació de la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència.*

La Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, queda modificada de la manera següent:

U. Es modifica l'article 69, que queda redactat de la manera següent:

«Article 69. *Creació d'un sistema nacional d'obligacions.*

1. Es crea el sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica, en virtut del qual s'ha d'assignar a les empreses comercialitzadores de gas i electricitat, als operadors de productes petrolífers a l'engròs, i als operadors de gasos líquids de petroli a l'engròs, d'ara endavant, subjectes obligats del sistema d'obligacions, una quota anual d'estalvi energètic d'àmbit nacional, denominada obligacions d'estalvi.

Les obligacions d'estalvi resultants han d'equivaldre, de manera agregada per al període de durada del sistema, a l'objectiu assignat a Espanya per l'article 7 de la Directiva 2012/27/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, relativa a l'eficiència energètica, per la qual es modifiquen les directives 2009/125/CE i 2010/30/UE, i per la qual es deroguen les directives 2004/8/CE i 2006/32/CE, el qual ha estat modificat mitjançant la Directiva (UE) 2018/2002, d'11 de desembre de 2018, una vegada deduïts els estalvis provinents de les mesures alternatives que preveu l'article 7 *ter* de la Directiva esmentada.

2. El període de durada del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica comprèn des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 8/2014, de 4 de juliol, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, fins al 31 de desembre de 2030.

3. Als efectes de verificar la trajectòria cap al compliment dels objectius assignats a Espanya es pot portar a terme una revisió del sistema per als períodes compresos entre l'1 de gener de 2017 i el 31 de desembre de 2020, entre l'1 de gener de 2021 i el 31 de desembre de 2025, i entre l'1 de gener de 2026 i el 31 de desembre de 2030.»

Dos. Es modifica l'article 70 amb la redacció següent:

«Article 70. *Càlcul de les obligacions d'estalvi individuals dels subjectes obligats.*

1. L'objectiu d'estalvi energètic anual, les quotes o obligacions d'estalvi corresponents a cadascun dels subjectes obligats i la seva equivalència financera s'han de fixar anualment mitjançant una ordre de la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.

L'objectiu d'estalvi energètic anual de cada subjecte obligat s'ha de calcular multiplicant les vendes d'energia corresponents a cadascun dels subjectes esmentats l'any n-2 (on n és l'any de referència de l'obligació), pel resultat de dividir

l'objectiu d'estalvi anual mitjà del període 2015-2020, entre el volum de vendes anual mitjà del conjunt de tots els subjectes obligats considerat en les corresponents ordres ministerials publicades per les quals s'estableixen les obligacions d'aportació al Fons nacional d'eficiència energètica en el període esmentat, multiplicat per un factor, que pot variar al llarg del període 2021-2030, de manera que s'aconsegueixi aconseguir l'objectiu d'estalvi d'energia final que estableix l'article 7 de la Directiva 2012/27/UE, modificada per la Directiva (UE) 2018/2002, en el període 2021-2030.

És a dir, l'objectiu anual d'estalvi energètic corresponent a cadascun dels subjectes obligats s'ha de calcular de la manera següent:

$$Vendes d'energia del subjecte obligat (any n-2) \times \left(\frac{Mitjana de l'objectiu d'estalvi anual 2015-2020}{Mitjana del volum de vendes de tots els subjectes obligats 2015-2020} \right) \times C$$

On:

Les vendes d'energia relatives a cada subjecte obligat, indicades en el paràgraf anterior, es corresponen amb:

En el cas de les comercialitzadores de gas i electricitat, amb el volum de les seves vendes d'energia final en l'àmbit nacional a consumidors finals, tenint en compte el conjunt de la seva activitat, expressades en GWh, durant el segon any anterior al període anual de l'obligació.

En el cas dels operadors a l'engròs de productes petrolífers i gasos líquids del petroli, amb el volum de les seves vendes d'energia final en l'àmbit nacional per a la seva posterior distribució al detall, i a consumidors finals tenint en compte el conjunt de la seva activitat, expressades en GWh, durant el segon any anterior al període anual de l'obligació.

El coeficient C ha de ser proporcional a l'augment de l'objectiu d'estalvi anual necessari per complir el que estableix l'article 7 de la Directiva 2012/27/UE, modificada per la Directiva (UE) 2018/2002, en el període 2021-2030.

La suma de les obligacions anuals d'estalvi de tots els subjectes obligats ha de ser igual a l'objectiu d'estalvi energètic anual que estableix l'ordre de la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic. En cap cas la suma de les obligacions anuals d'estalvi de tots els subjectes obligats pot superar l'objectiu acumulat d'estalvi d'energia final anualitzat que estableix per a Espanya l'article 7 de la Directiva 2012/27/UE, modificat per la Directiva (UE) 2018/2002, en el període 2021-2030.

En cas que un subjecte obligat causi baixa com a comercialitzador o operador a l'engròs l'any de compliment de l'obligació, se l'ha de considerar subjecte obligat als efectes d'aquesta Llei, per tot el període anual d'obligació que correspongui. A aquests efectes, el subjecte obligat ha d'acreditar davant la Direcció General de Política Energètica i Mines la seva baixa en l'activitat, que ho ha de comunicar a l'òrgan gestor del Fons nacional d'eficiència energètica.

Per determinar la quantia corresponent per a cada subjecte obligat s'han d'incloure els ajustos, en sentit positiu o negatiu, que es derivin de la correcció de les dades de vendes subministrades pels subjectes obligats sobre les que fixi la corresponent ordre ministerial de l'any anterior per al qual s'estableix l'obligació.

2. A aquests efectes, els subjectes obligats han de remetre anualment, abans del 30 de juny, a la Direcció General de Política Energètica i Mines les dades de vendes d'energia corresponents a l'any anterior, expressades en GWh.»

Tres. Es modifica l'article 71 amb la redacció següent:

«Article 71. *Compliment de les obligacions i certificats d'estalvi energètic.*

1. Per fer efectiu el compliment de les obligacions anuals d'estalvi energètic, els subjectes obligats han de fer una contribució financera anual al Fons nacional

d'eficiència energètica al qual es refereix l'article següent, per l'import resultant de multiplicar la seva obligació d'estalvi anual per l'equivalència financera que s'estableixi.

L'obligació financera esmentada s'ha d'ingressar per trimestres complets en quatre parts iguals, no més tard del 31 de març, el 30 de juny, el 30 de setembre i el 31 de desembre de cada any, a excepció de l'últim any d'obligació, en què l'obligació financera s'ha d'ingressar en dues parts iguals, no més tard del 31 de març i el 30 de juny.

Per ordre de la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic s'ha de determinar l'equivalència financera amb base en el cost mitjà estimat per mobilitzar les inversions en tots els sectors d'actuacions necessàries per assolir l'objectiu anual d'estalvi.

2. Alternativament, i en els termes que reglamentàriament reguli el Govern, es pot establir un mecanisme d'acreditació de la consecució d'una quantitat d'estalvi energètic equivalent al compliment de les obligacions del sistema. Aquest mecanisme s'ha de basar en la presentació de certificats d'estalvi energètic (CAE) que resultin de la realització de les actuacions d'eficiència energètica.

3. La inspecció i la tramitació dels procediments sancionadors derivats de l'incompliment de les obligacions que estableixen aquesta Llei i les seves disposicions de desplegament en relació amb el sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica corresponen al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.»

Quatre. Es modifica l'article 72 amb la redacció següent:

«Article 72. *Fons nacional d'eficiència energètica.*

1. Es crea el Fons nacional d'eficiència energètica, fons que no té personalitat jurídica, la finalitat del qual és finançar les iniciatives nacionals d'eficiència energètica, en compliment de l'article 20 de la Directiva 2012/27/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, modificada per la Directiva (UE) 2018/2002.

2. El Fons nacional d'eficiència energètica es dedica al finançament de mecanismes de suport econòmic, financer, assistència tècnica, formació, informació, o altres mesures amb la finalitat d'augmentar l'eficiència energètica en diferents sectors, de manera que contribueixin en el seu conjunt a assolir l'objectiu d'estalvi d'energia nacional que preveu l'article 7 de la Directiva 2012/27/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, modificada per la Directiva (UE) 2018/2002.

3. Es poden atendre amb càrrec a les dotacions del Fons totes les despeses que ocasioni la gestió del sistema nacional d'estalvi d'energia. A aquests efectes, també es consideren despeses de gestió, entre d'altres, l'elaboració d'estudis i informes, les assistències tècniques per a la definició de les mesures d'actuació, així com per al mesurament, el control i la verificació del compliment dels objectius.»

Cinc. Es modifiquen els apartats 1 i 3 de l'article 73, amb la redacció següent:

«1. El Fons nacional d'eficiència energètica està adscrit al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, a través de la Secretaria d'Estat d'Energia.»

«3. La supervisió i el control del Fons corresponen a un Comitè de Seguiment i Control adscrit al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, a través de la Secretaria d'Estat d'Energia, que sota la presidència del seu titular està compost pels titulars de:

- a) La Direcció General de Política Energètica i Mines.
- b) La Direcció General de l'Institut per a la Diversificació i Estalvi de l'Energia (IDAE), MP.

- c) L'Oficina Espanyola del Canvi Climàtic.
- d) El Departament d'Afers Econòmics i G20 del Gabinet de la Presidència del Govern.
- e) Un representant amb rang de director general dels departaments ministerials següents:
 - 1r Ministeri d'Hisenda.
 - 2n Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana.
 - 3r Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital.

El secretari del Comitè l'ha de designar el president, entre funcionaris de la Secretaria d'Estat d'Energia del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic amb rang de sub-director general. El Govern, mitjançant un reial decret, pot modificar la composició del Comitè.»

Sis. Es modifica l'apartat 1 de l'article 74, amb la redacció següent:

«1. El Fons està dotat amb:

Els recursos provinents de fons estructurals comunitaris FEDER com a conseqüència del cofinançament d'actuacions executades amb els recursos del Fons.

Les aportacions dels subjectes obligats pel sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica en concepte de compliment o liquidació de les seves obligacions d'estalvi durant el període comprès des de l'1 de gener de 2014 fins al 31 de desembre de 2030.

Altres aportacions que es consignin en els pressupostos generals de l'Estat.

Els recursos (imports) per finançar noves operacions procedents de les devolucions que retornin o es recuperin per principal i interessos reportats i cobrats de préstecs concedits en concepte de finançament de les actuacions individuals executades en aplicació de les mesures d'actuació, així com les altres quantitats que eventualment es puguin ingressar en la tresoreria del fons com a conseqüència d'un procediment de reintegrament per incompliment pel beneficiari de les condicions de les ajudes concedides.

Qualsevol altre recurs destinat a finançar actuacions que tinguin com a objectiu implementar mesures d'estalvi i eficiència energètica, així com els romanents d'aportacions, si n'hi ha, d'exercicis anteriors.»

Set. Es modifiquen els paràgrafs 1.a), 2.a), 3.a) i 3.e) de l'article 79, que queden redactats de la manera següent:

«1.a) Deixar d'ingressar la totalitat de la quantia anual que correspongui al Fons nacional d'eficiència energètica dins del període de l'obligació quan la contribució anual sigui superior a 5 milions d'euros.»

«2.a) Deixar d'ingressar la quantia anual que correspongui al Fons nacional d'eficiència energètica dins del període de l'obligació quan la contribució anual sigui superior a 500.000 euros i inferior a 5 milions d'euros.»

«3.a) Deixar d'ingressar la quantia anual que correspongui al Fons nacional d'eficiència energètica dins del període de l'obligació quan la contribució anual sigui igual o inferior a 500.000 euros.»

«3.e) El retard en la comunicació de les dades sobre les vendes d'energia o de qualsevol altra informació que sol·liciti l'Administració, que dificulti, encara que no impedeixi, la determinació de les obligacions d'estalvi. A aquests efectes, la prescripció de la infracció a la qual es refereix l'article 83 s'ha de començar a comptar a partir de l'endemà de la publicació en el Butlletí Oficial de l'Estat de la corresponent ordre de la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic a la qual es refereix l'article 70.»

Vuit. Es modifica l'article 83, que queda redactat de la manera següent:

«Article 83. *Prescripció d'infraccions i sancions.*

1. El termini de prescripció de les infraccions que preveu aquest capítol és de tres anys per a les molt greus, dos per a les greus i sis mesos per a les lleus.
2. El termini de prescripció de les sancions que preveu aquest capítol és de tres anys per a les molt greus, de dos anys per a les greus i d'un any per a les lleus.
3. Per al còmput dels terminis de prescripció d'infraccions i sancions cal atènyer-se al que disposa l'article 30 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.»

Nou. Es modifica l'apartat 1 de l'article 84, amb la redacció següent:

«1. La iniciació i la instrucció dels procediments sancionadors derivats de les infraccions administratives tipificades en l'àmbit del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica i en matèria d'auditories energètiques, acreditació de proveïdors de serveis i auditors energètics, promoció de l'eficiència del subministrament d'energia i comptabilització de consums energètics, així com el seu arxivament, corresponen a l'òrgan de la direcció general corresponent de la Secretaria d'Estat d'Energia.»

Deu. Es modifica l'article 86, que queda redactat de la manera següent:

«Article 86. *Procediment sancionador.*

1. El procediment per a la imposició de les sancions que preveu aquesta Llei, en el qual les fases d'instrucció i resolució han d'estar degudament separades, s'ha d'ajustar al que disposa la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, amb les particularitats que estableixen els altres articles d'aquest capítol.
2. El termini màxim per a la resolució i la notificació en aquests procediments sancionadors en què les fases d'instruccions i tramitació han d'estar degudament separades és de divuit mesos, a comptar de la data en què s'iniciïn. Transcorregut aquest termini s'ha de declarar la caducitat del procediment i s'ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions, amb els efectes que preveu l'article 95 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.»

TÍTOL IV

Altres mesures urgents per a l'impuls de l'activitat econòmica i l'ocupació

Article 6. *Destinació del superàvit de les entitats locals corresponent a 2019 i aplicació el 2020 de la disposició addicional setzena del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals.*

1. Amb els efectes de l'apartat 4 de la disposició addicional sisena de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, les entitats locals poden destinar el 2020, com a màxim, el 7 per cent del saldo positiu corresponent a l'any 2019 que resulti d'aplicar les regles de l'apartat 2 d'aquella disposició addicional, per finançar despeses d'inversió en vehicles elèctrics purs o amb etiqueta ambiental ZERO, excepte en el cas que s'acrediti que no hi ha vehicles ZERO que compleixin les necessitats mínimes de servei, cas en què es poden substituir per vehicles amb l'etiqueta ECO, i en infraestructures de recàrrega per a l'ús dels vehicles adquirits, que es destinin a la prestació dels serveis públics de recollida, eliminació i tractament de residus, seguretat i ordre públic, protecció civil, prevenció i extinció d'incendis i de transport de viatgers.

2. En tot cas, són aplicables les regles, les condicions i els requisits que recullen la disposició addicional sisena de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, i la disposició addicional setzena del text refós de la Llei reguladora d'hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, sense perjudici de l'aplicació que hagi pogut fer cada entitat local com a conseqüència de l'article 3 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, i 20.1 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març.

3. S'habilita l'òrgan competent del Ministeri d'Hisenda per determinar, si s'escau, els models de formularis normalitzats per a l'obtenció d'aquella informació i per dictar les instruccions o resolucions que siguin necessàries per a la concreció, el procediment i el termini de remissió de la informació a subministrar.

La tramesa de la informació economicofinancera de cada corporació local l'ha de dur a terme la intervenció o unitat que n'exerceixi les funcions, mitjançant una signatura electrònica avançada basada en un certificat reconegut, d'acord amb la Llei 59/2003, de 19 de desembre, de signatura electrònica.

El Ministeri d'Hisenda pot difondre o publicar la informació remesa en virtut d'aquest Reial decret llei amb l'abast, el contingut i la metodologia que determini.

L'incompliment de les obligacions de subministrament d'informació pel que fa als terminis establerts, el contingut correcte, la idoneïtat o el mode d'enviament de les dades, pot comportar la imposició de les mesures que preveuen els articles 20 i següents de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, amb el requeriment previ a la corporació local perquè les compleixi en un termini de deu dies hàbils. Sense perjudici de la possible responsabilitat personal que correspongui, el Ministeri d'Hisenda pot donar publicitat als requeriments efectuats o a l'incompliment d'aquests.

Article 7. Deducció en l'impost sobre societats per activitats d'innovació tecnològica de processos de producció en la cadena de valor de la indústria de l'automoció.

Amb efectes per als períodes impositius que s'iniciïn dins dels anys 2020 i 2021, el percentatge de deducció al qual es refereix la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 35 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, és del 25 per cent per a les despeses efectuades en l'exercici d'activitats d'innovació tecnològica el resultat de les quals sigui un avenç tecnològic en l'obtenció de nous processos de producció en la cadena de valor de la indústria de l'automoció o millores substancials dels ja existents.

Per aplicar la deducció que regula el paràgraf anterior, és necessari que l'entitat hagi obtingut un informe motivat sobre la qualificació de l'activitat com a innovació tecnològica el resultat de la qual sigui un avenç tecnològic en l'obtenció de nous processos de producció en la cadena de valor de la indústria de l'automoció o millores substancials dels ja existents, en els termes que estableix la lletra a) de l'apartat 4 de l'article 35 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.

Article 8. Modificació de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

La Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, queda modificada de la manera següent:

U. Es modifiquen els apartats 2, 4 i 5 de l'article 34, que queden redactats de la manera següent:

«2. Per a això, el promotor ha de presentar davant l'òrgan substantiu una sol·licitud de determinació de l'abast de l'estudi d'impacte ambiental, acompanyada del document inicial del projecte, que ha de contenir, com a mínim, la informació següent:

a) La definició i les característiques específiques del projecte, inclosa la ubicació, la viabilitat tècnica i el probable impacte sobre el medi ambient, així com una anàlisi preliminar dels efectes previsibles sobre els factors ambientals derivats de la vulnerabilitat del projecte davant de riscos d'accidents greus o de catàstrofes.

- b) Les principals alternatives que es consideren i una anàlisi dels impactes potencials de cada una.
- c) Un diagnòstic territorial i del medi ambient afectat pel projecte.

L'òrgan substantiu, una vegada comprovada formalment l'adequació de la documentació presentada, l'ha de remetre, dins del termini de deu dies hàbils, a l'òrgan ambiental perquè elabori el document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental.

Si la documentació inicial presentada pel promotor juntament amb la sol·licitud no té la informació exigible o és insuficient per poder efectuar les consultes a les administracions públiques afectades, s'ha de requerir el promotor perquè en el termini improrrogable de deu dies esmeni la falta d'informació o adjunti la documentació necessària, amb indicació que si no ho fa, es considera que desisteix de la sol·licitud.»

«4. Les administracions públiques afectades i les persones interessades consultades s'han de pronunciar en el termini màxim de trenta dies hàbils des de la recepció de la documentació.

Transcorregut aquest termini sense que s'hagin rebut aquests pronunciaments, el procediment continua si l'òrgan ambiental disposa dels elements de judici suficients per elaborar el document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental. En aquest cas, no s'han de tenir en compte els pronunciaments abans esmentats que es rebin posteriorment.

Si l'òrgan ambiental no té els elements de judici suficients, bé perquè no s'hagin rebut els informes de les administracions públiques afectades que siguin rellevants, o bé perquè tot i haver-se rebut, aquests siguin insuficients per decidir, ha de requerir personalment el titular de l'òrgan jeràrquicament superior d'aquell que hauria d'emetre l'informe perquè en el termini de deu dies hàbils, comptats a partir de la recepció del requeriment, ordeni a l'òrgan competent el lliurament de l'informe corresponent en el termini de deu dies hàbils, sense perjudici de les responsabilitats en què pugui incórrer el responsable de la demora.

El requeriment efectuat s'ha de comunicar a l'òrgan substantiu i al promotor, i suspèn el termini previst per a l'elaboració del document d'abast.

Si transcorregut el termini atorgat a l'efecte en el paràgraf anterior, l'òrgan ambiental no ha rebut els informes de les administracions públiques afectades que siguin rellevants per determinar l'abast de l'estudi d'impacte ambiental, l'òrgan ambiental ha d'elaborar el document d'abast i hi ha de fer constar l'absència dels informes sol·licitats per a coneixement del promotor i de l'òrgan substantiu.

En tot cas, el promotor pot reclamar a l'administració competent l'emissió de l'informe, a través del procediment que preveu l'article 29.1 de la Llei 9/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.»

«5. Rebudes les contestacions a les consultes, l'òrgan ambiental ha d'elaborar i remetre al promotor i a l'òrgan substantiu el document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental, juntament amb les contestacions rebudes a les consultes efectuades dins del termini que estableix l'article 33.2.a).

El document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental és vàlid durant el termini de dos anys a partir de l'endemà de la seva notificació al promotor. Perd la validesa una vegada que transcorri el termini esmentat sense que s'hagi presentat davant l'òrgan substantiu l'estudi d'impacte ambiental per iniciar el procediment d'avaluació d'impacte ambiental ordinària.»

Dos. S'afegeixen els apartats 2, 3, 4 i 5 a l'article 43 amb la redacció següent:

«2. El promotor pot sol·licitar la pròrroga de la vigència de la declaració d'impacte ambiental abans que transcorri el termini que preveu l'apartat anterior. La sol·licitud formulada pel promotor suspèn el termini de vigència de quatre anys.

3. Presentada la sol·licitud, l'òrgan ambiental pot acordar la pròrroga de la vigència de la declaració d'impacte ambiental en cas que no s'hagin produït canvis

substancials en els elements essencials que van servir per fer l'avaluació de l'impacte ambiental, i en pot ampliar la vigència per dos anys addicionals. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi començat l'execució del projecte o l'activitat, el promotor ha d'iniciar novament el procediment d'avaluació de l'impacte ambiental del projecte.

4. L'òrgan ambiental ha de resoldre sobre la sol·licitud de pròrroga en un termini de tres mesos comptats des de la data de presentació de la sol·licitud esmentada. L'òrgan ambiental ha de sol·licitar un informe a les administracions públiques afectades per raó de la matèria en relació amb els elements essencials que van servir per fer l'avaluació d'impacte ambiental. Aquestes administracions s'han de pronunciar en el termini de trenta dies, que es pot ampliar per quinze dies més, per raons degudament justificades, període durant el qual el termini de resolució de la sol·licitud roman suspès.

5. Transcorregut el termini sense que l'òrgan ambiental hagi resolt sobre la pròrroga de la vigència de la declaració d'impacte ambiental s'entén desestimada la sol·licitud de pròrroga.»

Tres. Es modifiquen els apartats 2, 8 i 9 de l'article 47, que queden redactats de la manera següent:

«2. L'òrgan ambiental, tenint en compte la informació facilitada pel promotor, el resultat de les consultes efectuades i, si s'escau, els resultats de verificacions preliminars o avaluacions dels efectes mediambientals dutes a terme d'acord amb una altra legislació, ha de resoldre mitjançant l'emissió de l'informe d'impacte ambiental, que pot determinar de manera motivada d'acord amb els criteris de l'annex III que:

a) El projecte s'ha de sotmetre a una avaluació d'impacte ambiental ordinària perquè pot tenir efectes significatius sobre el medi ambient. En aquest cas, el promotor ha d'elaborar l'estudi d'impacte ambiental de conformitat amb l'article 35.

Per a això, el promotor pot sol·licitar a l'òrgan ambiental el document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental en els termes de l'article 34.

b) El projecte no té efectes adversos significatius sobre el medi ambient, en els termes que estableixi l'informe d'impacte ambiental, que ha d'indicar, almenys, les característiques del projecte i les mesures previstes per prevenir el que, d'una altra manera, podrien haver estat efectes adversos significatius per al medi ambient.

c) No és possible dictar una resolució fundada sobre els possibles efectes adversos del projecte sobre el medi ambient, atès que l'òrgan ambiental no disposa de suficients elements de judici, de manera que s'ha de procedir a la terminació del procediment amb arxivament d'actuacions.»

«8. L'òrgan ambiental ha de resoldre sobre la sol·licitud de pròrroga en un termini de tres mesos comptats des de la data de presentació de la sol·licitud esmentada. Prèviament, l'òrgan ambiental ha de sol·licitar un informe a les administracions públiques afectades per raó de la matèria en relació amb els elements essencials que van servir per fer l'avaluació d'impacte ambiental simplificada. Aquestes administracions s'han de pronunciar en el termini de trenta dies, que es pot ampliar, per raons degudament justificades, per quinze dies més, període durant el qual el termini de resolució de la sol·licitud roman suspès.»

«9. Transcorregut el termini sense que l'òrgan ambiental hagi resolt sobre la pròrroga de la vigència de l'informe d'impacte ambiental, s'entén desestimada la sol·licitud de pròrroga.»

Article 9. *Definició temporal de plaça quilòmetre.*

Amb caràcter excepcional i mentre persisteixin les mesures de restricció obligatòria de l'oferta, en els trens en què el bitllet atorgui una plaça assegurada, als efectes de la liquidació

de l'addició de la modalitat B del cànon per utilització de les línies ferroviàries integrants de la Xarxa Ferroviària d'Interès General, recollit a l'article 97.5 2n b) de la Llei 38/2015, de 29 de setembre, del sector ferroviari, s'entén per plaça quilòmetre el producte dels quilòmetres recorreguts per un tren pel nombre de places que l'empresa ferroviària estigui autoritzada a comercialitzar, atenent les mesures necessàries de màxima separació possible entre viatgers determinades per les autoritats competents en cada moment.

El que disposa el paràgraf anterior s'ha d'aplicar a totes les liquidacions que corresponguin al període comprès entre la data d'entrada en vigor del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i aquella en què decaiguin les mesures de restricció obligatòria de l'oferta esmentades.

Article 10. Arrendaments per a ús diferent del d'habitatge de les entitats administradores d'infraestructures ferroviàries en la seva condició de grans tenidors.

Les entitats a què es refereix l'article 22.1 de la Llei 38/2015, de 29 de setembre, del sector ferroviari, poden acordar amb els arrendataris dels seus immobles arrendats per a ús diferent del d'habitatge una moratòria o reducció de la renda per l'impacte provocat per la COVID-19. Aquest acord exigeix la sol·licitud prèvia dels arrendataris en el termini d'un mes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Article 11. Ampliació de les habilitacions per a l'execució de l'oferta d'ocupació pública i dels processos d'estabilització d'ocupació temporal.

1. Amb caràcter excepcional, l'habilitació temporal per a l'execució de l'oferta d'ocupació pública, o instrument similar de les administracions públiques, i dels processos d'estabilització d'ocupació temporal que preveuen l'article 19.U.6 de la Llei 3/2017, de 27 de juny, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2017, i l'article 19.U.9 de la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018, mitjançant la publicació de les corresponents convocatòries de processos selectius regulada a l'article 70.1 del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, el venciment de la qual es produeixi en l'exercici 2020, s'entén prorrogada durant l'exercici 2021.

2. Així mateix, s'amplia fins al 31 de desembre de 2021 el termini per aprovar i publicar en els respectius diaris oficials les ofertes d'ocupació pública que articulin els processos d'estabilització d'ocupació temporal als quals es refereix l'apartat anterior. En els altres aspectes aquests processos s'han d'atenir als requisits i les condicions que estableix cadascuna de les lleis de pressupostos esmentades, segons correspongui.

Article 12. Alliberament de la banda de freqüències 694-790 MHz.

El procés d'alliberament de la banda de freqüències de 694 MHz a 790 MHz (banda de freqüències del segon dividend digital) s'ha de dur a terme de conformitat amb el que estableixen aquest Reial decret llei i el Reial decret 391/2019, de 21 de juny, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la televisió digital terrestre i es regulen determinats aspectes per a l'alliberament del segon dividend digital.

El cessament d'emissions en els canals radioelèctrics de la banda de freqüències 694 MHz a 790 MHz explotats pels prestadors del servei de comunicació audiovisual televisiva en cap cas es pot produir amb posterioritat al 31 d'octubre de 2020 per a cap múltiple digital o canal radioelèctric i en cap de les àrees geogràfiques o demarcacions de televisió local, inclosa la seva utilització transitòria amb la finalitat de facilitar les actuacions d'adaptació de les instal·lacions de recepció de senyals de televisió, sense perjudici que es pugui anticipar la data de cessament d'utilització de determinats canals radioelèctrics en els termes que indica l'apartat 4 de la disposició transitòria tercera de l'esmentat Reial decret 391/2019, de 21 de juny.

Es mantenen els objectius de cobertura de població que per als diferents canals radioelèctrics i múltiples digitals estableix el Reial decret 391/2019, de 21 de juny, si bé les obligacions relatives als terminis de cobertura de població que estableix el Reial decret esmentat s'han de complir abans del 31 d'octubre de 2020.

Disposició addicional primera. *Capacitat d'accés dels nusos de transició justa.*

1. Fins que la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència aprovi els criteris per avaluar la capacitat de la xarxa i als efectes de regular els procediments i establir els requisits per a l'atorgament de la capacitat d'accés en els nusos de transició justa que consten a l'annex, de conformitat amb la disposició addicional vint-i-dosena de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, la Direcció General de Política Energètica i Mines pot sol·licitar a l'operador del sistema elèctric el càlcul de la capacitat d'accés individualitzada per als nusos esmentats.

2. En els càlculs efectuats, l'operador del sistema ha de considerar la situació concreta d'aquest nus i dels que hi tinguin influència. L'anàlisi efectuada per l'operador del sistema ha d'incorporar, així mateix, criteris associats a la potència de curtcircuit i a l'estabilitat estàtica i dinàmica de la xarxa. Així mateix, l'operador del sistema pot considerar addicionalment en les seves anàlisis altres criteris tècnics que puguin ser rellevants en aquests nusos concrets de la xarxa, amb l'objectiu de maximitzar la penetració de renovables i assegurar una operació segura del sistema.

Disposició addicional segona. *Límits d'inversió en les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica.*

1. Amb caràcter excepcional, durant cadascun dels anys del trienni 2020 a 2022, el volum anual d'inversió de la xarxa de transport d'energia elèctrica posat en servei cadascun d'aquests anys amb dret a retribució a càrrec del sistema pot ascendir fins a un màxim del 0,075 per cent del producte interior brut d'Espanya que prevegi el Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital per a cadascun d'aquests anys.

Així mateix, durant el període 2021-2026, en el càlcul del volum anual d'inversió subjecte a la limitació de quantitat no s'ha de computar el volum d'inversió motivat per interconnexions internacionals, si bé aquestes actuacions tenen dret a retribució sufragada a través dels peatges d'accés a les xarxes de transport i distribució.

El càlcul del volum d'inversió amb dret a retribució de cadascuna de les empreses transportistes s'ha de fer d'acord amb el que preveu el capítol IV del Reial decret 1047/2013, de 27 de desembre, pel qual s'estableix la metodologia per al càlcul de la retribució de l'activitat de transport d'energia elèctrica, amb les particularitats relatives al volum total sectorial que assenyalen els paràgrafs anteriors.

L'augment del volum màxim d'inversió amb dret a retribució a càrrec del sistema en la xarxa de transport que recull el primer paràgraf d'aquest apartat s'ha de considerar en el pla de desenvolupament de la xarxa de transport d'energia elèctrica per al període 2021-2026.

2. De la mateixa manera, amb caràcter excepcional durant cadascun dels anys del trienni 2020 a 2022, el volum anual d'inversió de la xarxa de distribució d'energia elèctrica posat en servei cadascun d'aquests anys amb dret a retribució a càrrec del sistema pot ascendir fins a un màxim del 0,14 per cent del producte interior brut d'Espanya que prevegi el Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital per a cadascun d'aquests anys.

El càlcul del volum d'inversió amb dret a retribució de cadascuna de les empreses distribuïdores s'ha de fer d'acord amb el que preveu el capítol IV del Reial decret 1048/2013, de 27 de desembre, pel qual s'estableix la metodologia per al càlcul de la retribució de l'activitat de distribució d'energia elèctrica, amb les particularitats relatives al volum total sectorial que assenyalen el paràgraf anterior.

3. El valor màxim del volum d'inversió subjecte a limitació de quantitat que assenyalen els apartats anteriors es pot modificar a l'alça o a la baixa per ordre de la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, als efectes d'ajustar-lo a l'evolució real de l'economia o si es produeixen circumstàncies tècniques o econòmiques sobrevingudes.

Disposició addicional tercera. *Destinació del superàvit del sector elèctric.*

1. No obstant el que preveuen l'article 19 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, i la disposició addicional primera del Reial decret llei 15/2018, de 5 d'octubre, amb caràcter excepcional, el superàvit d'ingressos del sistema elèctric es pot aplicar per cobrir els desajustos temporals, amb caràcter preferent, i les desviacions transitòries entre ingressos i costos dels exercicis 2019 i 2020.

2. Per ordre de la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, s'han d'aprovar les quantitats, els termes i els terminis de l'aplicació a què fa referència l'apartat anterior.

Disposició addicional quarta. *Mesures d'acompanyament a les instal·lacions acollides al règim retributiu específic dels costos d'explotació de les quals depenen essencialment del preu del combustible.*

1. Per a les instal·lacions tipus els costos d'explotació de les quals depenen essencialment del preu del combustible, el valor de la retribució a l'operació aplicable durant el període en què estigui en vigor l'estat d'alarma s'ha de calcular d'acord amb els apartats següents.

2. Per calcular el valor de la retribució a l'operació s'han de considerar els paràmetres retributius en vigor en la data de l'aprovació d'aquest Reial decret llei, a excepció dels valors del preu del mercat elèctric i del preu dels drets d'emissió de CO₂, que han de ser estimats per al període en què estigui en vigor l'estat d'alarma. Així mateix, en cas que sigui necessari per a l'aplicació correcta del règim retributiu específic, s'han d'actualitzar els paràmetres retributius relacionats amb els esmentats anteriorment.

3. La retribució a l'operació calculada així en cap cas pot resultar inferior al valor de la retribució que estableix l'Ordre TED/171/2020, de 24 de febrer, per a cada instal·lació tipus.

4. Excepcionalment, els valors del nombre d'hores equivalents de funcionament mínim i del llindar de funcionament aplicables a l'any 2020 a les instal·lacions tipus afectades per aquest article queden reduïts en un 50% respecte dels valors que estableix l'Ordre TED/171/2020, de 24 de febrer.

Disposició addicional cinquena. *Pròrroga del període transitori d'adaptació de les societats anònimes de gestió d'estibadors portuaris.*

El termini del període transitori d'adaptació de les societats anònimes de gestió d'estibadors portuaris que estableix la disposició transitòria primera del Reial decret llei 8/2017, de 12 de maig, pel qual es modifica el règim dels treballadors per a la prestació del servei portuari de manipulació de mercaderies en compliment de la Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea d'11 de desembre de 2014, recaiguda en l'Assumpte C-576/13 (procediment d'infracció 2009/4052), queda prorrogat per un període de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Aquesta pròrroga té efectes exclusivament quant a l'adaptació de les societats anònimes de gestió d'estibadors portuaris, sense que afecti el règim de concessió d'ajudes especials per a l'adaptació del sector de l'estiba portuària.

Disposició addicional sisena. *Control sanitari dels passatgers internacionals.*

1. Sense perjudici de les mesures preventives adoptades en aplicació de les directrius EASA/ECDC (sigles en anglès de l'Agència Europea de Seguretat Aèria i del Centre Europeu per a la Prevenció i el Control de Malalties, respectivament), el Ministeri de Sanitat ha de determinar els controls sanitaris necessaris als quals s'han de sotmetre els passatgers que arribin a Espanya per via aèria o marítima i l'abast d'aquests controls, i és el responsable de la seva execució. Aquests controls sanitaris poden incloure la presa de la temperatura, un control documental i un control visual sobre l'estat del passatger.

2. Pel que fa al control documental, els passatgers amb origen a qualsevol aeroport o port situat fora del territori espanyol han d'emplenar un formulari de salut pública. El contingut d'aquest formulari i la forma de presentació són els que estableixi la persona titular de la Direcció General de Salut Pública, Qualitat i Innovació del Ministeri de Sanitat.

A aquest efecte, les agències de viatges, els operadors turístics i les companyies de transport aeri o marítim, i qualsevol altre agent que comercialitzi bitllets aeris venuts aïlladament o com a part d'un viatge combinat han d'informar els passatgers, a l'inici del procés de venda dels bitllets amb destinació a Espanya, de l'obligatorietat de presentar el formulari de salut pública a l'aeroport o port de destinació.

3. Si en el procés del control sanitari es detecta que un passatger pot patir COVID-19 o una altra patologia que pugui suposar un risc per a la salut pública, s'ha de portar a terme una avaluació mèdica en què es valorin els aspectes epidemiològics i clínics del passatger. Si es confirma que el passatger pateix COVID-19 o una altra patologia que pugui suposar un risc per a la salut pública, s'han d'activar els protocols establerts per derivar-lo a un centre sanitari.

4. En relació amb la via aèria, la implementació dels controls sanitaris que preveuen els apartats 1 i 2 s'ha de fer en coordinació amb el gestor aeroportuari. El gestor aeroportuari i les companyies aèries han de prestar la seva col·laboració al Ministeri de Sanitat per implementar aquestes mesures. En el cas d'aeroports gestionats per Aena SME, SA, en la col·laboració esmentada s'ha de tenir en compte el que preveu la disposició addicional primera del Reial decret llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19

Disposició transitòria primera. *Noves sol·licituds de permisos d'accés.*

1. Des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i fins que el Govern i la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència aprovin, respectivament, el reial decret i la circular normativa que despleguin l'article 33 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, els gestors de xarxa no han d'admetre noves sol·licituds de permisos d'accés per a plantes de producció d'energia elèctrica ni per la capacitat existent a l'entrada en vigor del Reial decret llei ni per la que sigui alliberada amb posterioritat com a conseqüència dels desistiments, les caducitats o qualsevol altra circumstància sobrevinguda.

No obstant això, els gestors de xarxa sí que han d'admetre les sol·licituds que, a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, hagin remès a l'administració competent per tramitar les autoritzacions el resguard acreditatiu d'haver dipositat les garanties econòmiques per a la tramitació dels permisos d'accés.

2. El que preveu el paràgraf primer de l'apartat 1 anterior no és aplicable a les sol·licituds que es puguin efectuar:

a) En el marc dels procediments per a la concessió de la capacitat d'accés d'evacuació que preveu la disposició addicional vint-i-dosena de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, per a l'atorgament dels permisos d'accés i connexió per garantir una transició justa.

b) Per a plantes de producció destinades a l'autoconsum que es connectin a la xarxa de distribució d'energia elèctrica.

c) Per atorgar permisos d'accés a consumidors d'energia elèctrica.

3. Des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, queda sense efectes per a noves sol·licituds d'accés a la xarxa de transport el que preveu la disposició addicional quarta del Reial decret llei 15/2018, de 5 d'octubre, de mesures urgents per a la transició energètica i la protecció dels consumidors.

No obstant això, mitjançant un reial decret es poden definir criteris i requisits per incorporar a les subestacions de transport posicions addicionals a les incloses expressament en la planificació de la xarxa de transport. Les posicions esmentades tenen consideració d'instal·lacions planificades i incloses en els plans d'inversió als efectes de l'atorgament dels permisos d'accés.

Disposició transitòria segona. *Obligacions d'aportació al Fons nacional d'eficiència energètica l'any 2020.*

De manera excepcional, s'estableix una moratòria en el compliment de les obligacions d'aportació al Fons nacional d'eficiència energètica, establertes a l'Ordre TED/287/2020, de 23 de març, dels subjectes obligats que siguin microempreses, petites i mitjanes empreses (PIMES), d'acord amb l'annex I, Definició de PIME, del Reglament (UE) núm. 651/2014 de la Comissió, de 17 de juny de 2014, pel qual es declaren determinades categories d'ajudes compatibles amb el mercat interior en aplicació dels articles 107 i 108 del Tractat.

Aquesta moratòria s'ha d'aplicar a les obligacions pendents dels subjectes obligats esmentats fins al 28 de febrer de 2021. La condició de PIME s'ha d'acreditar davant la Direcció General de Política Energètica i Mines, pertanyent al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, abans del 31 de desembre de 2020.

Disposició transitòria tercera. *Aplicació del que disposa l'article 3 a les autoritzacions administratives en curs.*

El que es preveu des de l'apartat dos fins al vuit de l'article 3 és aplicable per a totes les instal·lacions que no hagin començat la tramitació a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, o en els casos en què fins i tot havent efectuat la sol·licitud no s'hagin iniciat en la data d'entrada en vigor esmentada la informació pública i la petició d'informes a administracions, organismes i empreses afectats.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric.*

S'introdueix una nova lletra n) a l'article 13.3 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, amb la redacció següent:

«n) Les despeses ocasionades pels comptes gestionats per l'organisme encarregat de les liquidacions per efectuar la liquidació dels costos regulats del sector elèctric, excepte en els casos en què estigui previst que aquests costos es dedueixin dels saldos que hi hagi en el compte a favor dels titulars del dret de què es tracti. Les despeses ocasionades pel compte específic relatiu al superàvit d'ingressos s'han de deduir del saldo existent en el compte esmentat.»

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.*

Es modifica l'article 79 de la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, que queda redactat de la manera següent:

«Article 79. *Objecte de l'Institut per a la Transició Justa, OA.*

L'Institut per a la Transició Justa, OA, té per objecte la identificació i l'adopció de mesures que garanteixin a treballadors i territoris afectats per la transició cap a una economia més ecològica, baixa en carboni, un tractament equitatiu i solidari, que minimitzi els impactes negatius sobre l'ocupació i el despoblament d'aquests territoris.»

Disposició final tercera. *Modificació de la Llei 14/2011, d'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació.*

Es modifica l'apartat 3 de la disposició addicional onzena de la Llei 14/2011, d'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació, que queda redactat en els termes següents:

«3. Es poden concedir de manera directa, mitjançant una resolució de la persona titular de la direcció del corresponent agent públic estatal de finançament del Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació, i de conformitat amb el que estableixen els articles 22.2.b) i 28.1 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, les subvencions per dur a terme projectes de recerca científica, tècnica i innovació que siguin conseqüència de les convocatòries competitives següents:

a) Convocatòries públiques efectuades per les estructures creades per diversos estats membres en execució del programa marc plurianual de la Unió Europea, a l'empara del que disposen els articles 182, 185, 186 i 187 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, així com les que s'efectuïn en el marc de les associacions creades a l'empara del mateix Programa marc de recerca i innovació de la Unió Europea.

b) Convocatòries públiques de recerca i innovació competitives, avaluades segons estàndards internacionals d'avaluació per parells i gestionades per les estructures creades sobre la base de tractats o acords internacionals subscrits per Espanya o els agents públics estatals de finançament del Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació.»

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, sobre llibertat d'amortització en inversions efectuades en la cadena de valor de mobilitat elèctrica, sostenible o connectada.*

Amb efectes per a les inversions efectuades l'any 2020, s'introdueix una nova disposició addicional setzena a la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

«Disposició addicional setzena. *Llibertat d'amortització en inversions efectuades en la cadena de valor de mobilitat elèctrica, sostenible o connectada.*

1. Les inversions en elements nous de l'immobilitzat material que impliquin la sensorització i monitorització de la cadena productiva, així com la implantació de sistemes de fabricació basats en plataformes modulars o que redueixin l'impacte ambiental, afectes al sector industrial d'automoció, posats a disposició del contribuïent dins de l'any 2020, es poden amortitzar lliurement sempre que, durant els 24 mesos següents a la data d'inici del període impositiu en què els elements adquirits entrin en funcionament, la plantilla mitjana total de l'entitat es mantingui respecte de la plantilla mitjana de l'any 2019.

Els immobles no es poden acollir a la llibertat d'amortització que regula aquesta disposició.

La quantia de la inversió que es pot beneficiar del règim de llibertat d'amortització és com a màxim de 500.000 euros.

Per calcular la plantilla mitjana total de l'entitat s'han de prendre les persones ocupades, en els termes que disposi la legislació laboral, tenint en compte la jornada contractada en relació amb la jornada completa.

La llibertat d'amortització és aplicable des de l'entrada en funcionament dels elements que s'hi puguin acollir, la qual ha de tenir lloc abans que finalitzi l'any 2021.

2. Per a l'aplicació de la llibertat d'amortització que regula aquesta disposició, els contribuïents han d'aportar un informe motivat emès pel Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme per qualificar la inversió del contribuïent d'apta. Aquest informe té caràcter vinculant per a l'Administració tributària.

L'informe l'ha de sol·licitar el contribuïent dins del mes següent a la posada a disposició de l'element i l'ha d'emetre l'òrgan competent en un termini màxim de dos mesos des de la recepció de la sol·licitud.

El procediment d'emissió per part del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme dels informes motivats a què es refereix aquest apartat s'ha de regular, en allò que li sigui aplicable i no s'oposi al que estableix aquesta disposició, pel que disposa el

Reial decret 1432/2003, de 21 de novembre, pel qual es regula l'emissió pel Ministeri de Ciència i Tecnologia d'informes motivats relatius al compliment de requisits científics i tecnològics, als efectes de l'aplicació i la interpretació de deduccions fiscals per activitats de recerca i desenvolupament i innovació tecnològica.

Si en el moment de presentar la declaració de l'impost sobre societats el Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme no ha emès l'informe a què es refereix aquest apartat per una causa no imputable al contribuent, aquest pot aplicar amb caràcter provisional la llibertat d'amortització que preveu aquesta disposició sempre que hagi sol·licitat l'informe esmentat dins del termini de sol·licitud abans indicat. En cas que el Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme no consideri apta la inversió, el contribuent ha d'ingressar, juntament amb la quota corresponent al període impositiu en què es notifiqui l'informe esmentat, l'import de la quota íntegra que hagi correspost a la quantitat deduïda en excés més els interessos de demora corresponents.

3. En el supòsit que s'incompleixi l'obligació de manteniment de la plantilla en els termes que estableix l'apartat 1 d'aquesta disposició, s'ha d'ingressar la quota íntegra que hagi correspost a la quantitat deduïda en excés més els interessos de demora corresponents. L'ingrés de la quota íntegra i dels interessos de demora s'ha de fer conjuntament amb l'autoliquidació corresponent al període impositiu en què s'hagi incomplert l'obligació.

4. Les entitats a les quals, d'acord amb el que estableix l'article 101 d'aquesta Llei, els siguin aplicables els incentius fiscals per a les petites empreses que preveu el capítol XI del títol VII d'aquesta Llei, poden optar entre aplicar el règim de llibertat d'amortització que preveu l'article 102 d'aquesta Llei o aplicar el règim de llibertat d'amortització que regula aquesta disposició.»

Disposició final cinquena. *Títols competencials.*

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara de les regles 13a, 22a, 23a i 25a de l'article 149.1 de la Constitució, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica; en matèria de legislació i l'autorització de les instal·lacions elèctriques quan el seu aprofitament afecti una altra comunitat o el transport d'energia surti del seu àmbit territorial; en matèria de legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sense perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció; i de bases del règim miner i energètic, respectivament.

L'article 6 es dicta a l'empara de l'article 149.1.13a i 14a de la Constitució, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, i hisenda general i deute de l'Estat.

L'article 7 es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat sobre hisenda general, que preveu l'article 149.1.14a de la Constitució.

L'article 9 es dicta a l'empara de les regles 13a, 14a i 21a de l'article 149.1 de la Constitució, que atribueixen a l'Estat, respectivament, les competències sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, hisenda general i deute de l'Estat, i ferrocarrils i transports terrestres que transcorrin pel territori de més d'una comunitat autònoma.

L'article 10 es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a, 21a i 24a de la Constitució, que atribueixen a l'Estat la competència sobre «bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica», «ferrocarrils i transports terrestres que transcorrin pel territori de més d'una comunitat autònoma» i «obres públiques d'interès general o la realització de les quals afecti més d'una comunitat autònoma», respectivament.

L'article 11 es dicta a l'empara dels articles 149.1.13a i 18a, que atribueixen a l'Estat la competència sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, i bases del règim jurídic de les administracions públiques i del règim estatutari dels seus funcionaris.

L'article 12 es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de telecomunicacions que reconeix l'article 149.1.21a de la Constitució espanyola.

La disposició addicional cinquena es dicta a l'empara de les competències exclusives que corresponen a l'Estat en matèria de legislació laboral, hisenda general, i ports d'interès general i marina mercant, de conformitat amb el que disposa l'article 149.1.7a, 14a i 20a de la Constitució.

Per la seva banda, la disposició addicional sisena es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de sanitat exterior de l'article 149.1.16a de la Constitució.

La disposició final tercera es dicta a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria del procediment administratiu comú, sense perjudici de les especialitats derivades de l'organització pròpia de les comunitats autònomes.

Les normes objecte de modificació per aquest Reial decret llei se segueixen emparant en els títols competencials que s'hi expressen.

Disposició final sisena. *Incorporació de normes del dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquest Reial decret llei s'incorpora parcialment a l'ordenament jurídic espanyol, pel que fa a l'emmagatzematge i l'agregació, la Directiva 2019/944 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat i per la qual es modifica la Directiva 2012/27/UE.

A més, s'incorpora parcialment, pel que fa a les comunitats d'energies renovables, la Directiva (UE) 2018/2001 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018, relativa al foment de l'ús d'energia procedent de fonts renovables.

Finalment s'incorpora parcialment, pel que fa a l'extensió de la vigència del sistema d'obligacions d'eficiència energètica, la Directiva (UE) 2018/2002 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018, per la qual es modifica la Directiva 2012/27/UE relativa a l'eficiència energètica.

Disposició final setena. *Salvaguarda del rang de certes disposicions reglamentàries.*

Les modificacions que amb posterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei es puguin efectuar respecte a les normes reglamentàries que són objecte de modificació per aquest, en particular del contingut de l'article 3 i la disposició transitòria tercera d'aquest Reial decret llei, relatius a la modificació del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica, així com l'article 12, relatiu al procés d'alliberament de la banda de freqüències 694 MHz a 790 MHz, es poden efectuar per normes amb rang de reial decret.

Disposició final vuitena. *Desplegament reglamentari i habilitació normativa.*

1. S'habilita el Govern per aprovar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament, l'aplicació i l'execució del que estableix aquest Reial decret llei.

2. En particular, s'autoritza el Govern per modificar reglamentàriament l'article 3, els annexos I i II i els terminis que estableix l'article 1.1 excepte per al cas de les instal·lacions que a la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei ja hagin sol·licitat o obtingut els permisos d'accés o d'accés i connexió, així com per desplegar el que estableix l'article 4. En cap cas es pot modificar reglamentàriament el termini per a l'obtenció de l'autorització administrativa d'explotació definitiva.

3. El Govern i la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència han d'aprovar en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei totes les disposicions reglamentàries que siguin necessàries per al desplegament i l'execució en l'àmbit de les seves competències del que preveu l'article 33 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre.

Disposició final novena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

No obstant això, el que preveu la disposició addicional sisena ha d'estar vigent fins que el Govern declari de manera motivada i d'acord amb l'evidència científica disponible, amb l'informe previ del Centre de Coordinació d'Alertes i Emergències Sanitàries, la finalització de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, d'acord amb el que preveu l'article 2.3 del Reial decret llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

Madrid, 23 de juny de 2020.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN

ANNEX

Llista de nusos de transició justa

<i>Nusos de la xarxa de transport</i>
Carrío 220 kV.
Compostilla 220 kV.
Compostilla 400 kV.
Guardo 220 kV.
La Robla 400 kV.
Lada 400 kV.
Lancha 220 kV.
Litoral 400 kV.
Meirama 220 kV.
Montearenas 400 kV.
Montearenas 220 kV.
Mudejar 400 kV.
Narcea 400 kV.
Pinar del Rey 400 kV.
Pinar del Rey 220 kV.
Puentes García Rodríguez 400 kV.
Puertollano 220 kV.
Soto Ribera 400 kV.
Soto Ribera 220 kV.
Velilla 400 kV.
Garoña 400 kV.
Garoña 220 kV.